ԺԱ· ՏԱՐԻ 3151 | 9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1894 | 19 ՍԷՖԷՐ 1312 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه ده آره ولك غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժաք	150
» »	Վեցամսեայ	»	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր·	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Նախորդ եւ նախընթաց շաբաթներուն առեւտրական կացութեան միջեւ նշանակելի տարբերութիւն մը գրեթէ չկայ։ Անգլիոյ Պանքային անցեալ շաբթուան հաշուեկշիռը մետաղական մթերքին վրայ 90,000 ոսկւոյ աւելութիւն մը ցոյց կուտայ. եւ սակայն շաբթուան ընթացքին մէջ եկամուտ ոսկւոյ ամբողջ քանակութիւնը կէս միլիոնէն աւելի է, որու մեծագոյն մասը, փոխանակ Պանքան մտնելու, հրապարակին վրայ շրջեցաւ, մեծապէս սատարելով տոկոսի եւ դրամագլխի առատութեան։ Միօրեայ փոխառութիւնք $^0/_0$ $^1/_4$ով կը գործադրուէին եւ Պանքան ինքը $^0/_0$ $^1/_2$ով կը զեղչէր փոխանակագիրները։ Սեղանաւորական հրապարակի դրամագլխի համեմատութիւնն ալ իր աժան հանգամանքը կը պահէր. բաւ է ակնարկ մը նետել յետագայ ցուցակին վրայ։

ՊԱՆՔԱՅԻ ԹՂԹԵՐ

Եռամսեայ	$^0/_0$ $^9/_{16}$
Քառամսեայ	$^0/_0$ $^5/_8$—$^{11}/_{16}$
Վեցամսեայ	$^0/_0$ $^{15}/_{16}$—1

ԱՌԵՒՏՐ. ԹՂԹԵՐ

Եռամսեայ	$^0/_0$ 1
Քառամսեայ	$^0/_0$ 1—1 $^1/_4$
Վեցամսեայ	$^0/_0$ 1 $^1/_4$—1 $^1/_2$

Բարիզի դրամագլխի սակն էր $^0/_0$ 1, Պերլինի, Համպուրկի, Ֆրանքֆորդի, Ամստերտամի սակը՝ $^0/_0$ 1 $^1/_2$, Պրուսէլինը՝ $^0/_0$ 1 $^3/_4$ եւ Վիէննայինը՝ $^0/_0$ 4 $^1/_4$։

Արժեթղթերու վրայ ամէն գլխաւոր Պորսայի մէջ յաջող գործառնութիւնք. պետական արժեթղթեր ամենուրեք լաւ բռնուած։ Երկաթուղեաց զանազան արժեթղթերը՝ ի մասնաւորի յարգուած Անգլիոյ հրապարակին վրայ, ուրտեղ քիչ մը շնորհ գտած են վերստին Ամերիկեան երկաթուղիներու եւ ճարտարագործութեանց բաժնետոմսերը։

Իսկ առեւտրական վիճակը զուրկ կը մնայ միշտ սեղանաւորական կացութեան բաղդատական յաջողութենէն։ Բուրդի առեւտուրը որ միակն էր մխիթարական հանգամանք կրող վերջին ամիսներուն մէջ՝ ա՛յն ալ կորսնցուցած է այս պահուս իր ոգեւորութիւնը եւ վերջին սուրհանդակով առնուած տեղեկութիւններ՝ բուրդի եւ Թիֆթիկի կատարեալ անշարժութիւնը կը գուժեն։

Մնացածներու հրապարակը կը շարունակէ իր տարտամ դրութիւնն եւ գներու թուլութիւնը նոյնը կը մնայ միշտ։ Մասնաւորելով մեր խօսքը Անգլիոյ վրայ, սոյն երկրին երկաթի առեւտուրը կը բաժնուի երկու մեծ հատուածներու— (Ա·) Երկաթ մետաղ, եւ (Բ·) Երկաթեայ գործիքներ ու մեքենաներ։ Ո՛չ մին ո՛չ միւսը սոյն կրկնակ ճիւղերէն՝ կը պահէ այս միջոցիս իր նախկին գործունէութիւնը. հալոցներէն եւ գործարաններէն կարեւոր մաս մը ստիպուած են փակել իրենց դռները, ո՛չ միայն վասն զի յանձնարարութիւնք մեծապէս սահմանափակուած են՝ այլ եւ անոր համար որ գներու անհամեմատ անկումն, հակառակ գործաւորական թոշակներու զեղչին, անկարելի կ'ընէ ծախքերն հանելէ յետոյ պզտիկ շահ մը ձեռք բերել։

Կերպասեղինաց գործարաններն ամենէն նուազ գործ ունին այս միջոցներս։ Եկած գոյզն յանձնարարութիւններն, որոնք գլխաւորաբար Չինի համար են, գրեթէ բնաւ շահ մը չեն ձգեր գործարաններուն, եւ այս վերջինք լաւագոյն կը սեպեն բոլորովին անգործ մնալ քան թէ ընդունիլ իրենց առաջարկուած ստորին գները. բայց վերջապէս տեսան որ այս ընթացքը «չի գար չելլար», ուստի անցեալ շաբթու պզտիկ զիջումներ ըրին, եւ ասով կրցին գոնէ քիչ մը գործ ընել Չինաստանի հետ։

Բամբակի գնոյն վրայ $^1/_{16}$ բէնսյի յաւելում մը տեղի ունեցաւ անցեալ շաբթու, ինչ որ առժամապէս քիչ մը ոգեւորութիւն յանցնեց հոս ու հոն. բայց եւ այնպէս այս բարձրացումն այնքան վստահելի չէ կարող նկատուիլ, զի արդիւնք է Ամերիկայէն առնուած մեթէօրաբանական տեղեկութիւններու եւ մարախի լուրերու. եւ պէտք չէ մոռնալ թէ Ամերիկացիներուն բամբակի հունձքի մասին հաղորդած տեղեկութիւնները շատ չեն տարբերիր առեւտուրի վաճառականներուն աֆիոնի վրայով տուած լուրերէն։

Անցեալ տարուան սեպտեմբեր 1 էն մինչեւ այս ամսուան 10ը (Ն. Տ.) բամպակի նոր հունձքը հասած է 5,872,000 հակի։ Անցեալ տարի, համապատասխան թուականին՝ 5,003,400 հակ եղած է, եւ աւելի առջի տարին՝ 7,063,600 հակ։

Այս տարուան 5,872,000 հակէն 2,856,000 հակ Անգլիա բեռցուած է, եւ 2,297,000 հակ ալ Եւրոպայի միւս երկիրները. Մնացածը իբր պահեստ կը կենայ տակաւին Ամերիկայի մէջ։

Այս հաշուէն դուրս է եգիպտական բամբակը, որու նոր հունձքը, սկսեալ 1893 սեպտ. 1 էն մինչեւ 10 օգոստ. 1894 (Ն. Տ.) կը հասնի 4,976,795 խանթարի. անցեալ տարի, նոյն թուականին, ամբողջ քանակութիւնը 5,117,610 խանթար էր, եւ աւելի առջի տարին՝ 4,662,610 խանթար։ Այս տարուան վերոյիշեալ քանակութենէն 309,427 խանթար Անգլիա բեռցուած է, Եւրոպայի զանազան երկիրները՝ 340,156 խանթար, եւ աշխարհի միւս կողմերը՝ 670,583 խանթար. եւ այս պահուս Եգիպտոսի մէջ պահեստ կը մնայ՝ 514,000 խանթար. անցեալ տարի նոյն թուականին պահեստի քանակութիւնն էր՝ 540,000 խանթար, եւ աւելի առջի տարին՝ 285 հազար խանթար։

Մանածի վրայ անցեալ շաբթու փոքր ինչ գործ սկսաւ ըլլալ։ Բամբակի գնոյն $^1/_{16}$ բէնսյի յաւելումը իր ազդեցութիւնը զգալի ըրած էր առաջնոյն հրապարակին վրայ։ Այն գործարանները որոնք ձեռուընին մեծաքանակ պահեստ ունէին՝ առանց գներուն վրայ շատ դիմանալու՝ ապսպրութիւնները յարմարցուցին. իսկ անոնք որ «Խ»ի բեռէն զերծ էին՝ ջանացին հրապարակի վիճակէն օգտուիլ, պզտիկ յաւելումներ պահանջելով։ Ամենէն աւելի՝ հաստ չիթեր ծախուեցաւ Եւրոպայի համար, քիչ մը գործ ալ 2—ժել գերձաններու վրայ եղաւ Ծայրագոյն Արեւելքի համար։

ՊՐՕԹԷՃ

ՏԻՊԱՐ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ժընէվի «Ժողովրդական Խոհանոցներ»էն ետք որոց ամբողջ կազմակերպութիւնը նկարագրուեցաւ այս էջերու մէջ, աւելորդ չէ գաղափար մը տալ նաեւ Շիքակոյի «Գործակցական Տնարարութեան» վրայ որ ոչ նուազ շահեկան ու օգտաշատ հաստատութիւն մը կ'երեւնայ.

Գործակցական տնարարութիւնը պիտի փորձուի Շիքակոյի մէջ ի նպաստ քիչ թոշակ առնող ամուսնացած մարդոց։ Միսիս Քոլըն Սթէքըրթ 200,000 տոլարով (իբր 45,000 ոսկի) գործակցական հաստատութիւն մը պիտի կառուցանէ հոն մէկ շրջափակի մէջ։ Գաղթականութիւնը պիտի բաղկանայ քառասունչորս տուներէ որոնք պիտի ունենան հասարակաց մարզարան մը, լուացարան մը, խոհանոց մը, փուռ մը, ելեկտրական լոյսի կազմած մը, համախմբումի սրահ մը եւ ընթերցանութեան սենեակ մը։ Կեդրոնական բակը պիտի պարունակէ հասարակաց շէնք մը ուր պիտի կատարուի ամեն ստորին աշխատութիւն։ Հոս պիտի գտնուին կերակուր եփելու, շէնքերը սրբելու եւ լուսաւորելու մեքենաները, սառի սնտուկները, գիզօրէներու մթերանոցները, եւ բանջարեղէններու մառանները, հոս պիտի բնակին պնակ լուացողները, սպասաւորները եւ մառանապետը։

Տասնըչորս մարդ պիտի բաւեն քառասունըչորս ընտանիքներուն բոլոր տնական գործերը կատարելու։ Եւ ասոնք պիտի ըլլան հացագործը, խոհարարապետը, պարտիզպան մը, վերակացու մը, երկու մեքենագործ եւ օգնականներու մարմին մը։ Միսիս Քօլըն Սթէքըրթ կը պնդէ թէ այս կերպով գոնէ ուժասուն ծառայի ամսական պիտի շահուի, բաց ասկէ կերակուրները խնայողութեամբ եւ յոյժ համեղ պիտի պատրաստուին։ Ելեկտրական կառք մը պիտի բաշխէ եփուած կերակուրները։

Իւրաքանչիւր տուն կայարան մը պիտի ըլլայ այս կերակուր տանող կառքին, եւ երբ ճաշի զանգակը հնչէ, ընկերութեան խոհարարապետը կոճակ մը պիտի կոխէ եւ ղրկէ քառասունըչորս տաք ճաշեր։ Կերակուրները տանող ամէն մէկ աման պիտի տաքցուի որպէս զի խորտիկները եւ բանջարեղէնները տաք մնան։ Կերակուրները առնուելէ ետեւ ելեքտրական կառքը ետ պիտի երթայ երկրորդ եւ ապա երրորդ պնակները բերելու, մինչեւ որ անուշեղէնները ու պտուղեղէնները եւ սուրճը բերուին։ Միսիս Գոլըն Սթէքըրթ իր ծրագրին այս բոլոր մանրամասնութիւնները հրատարակեց անցեալ ամսու Շիքակոյի Արուեստահանդէսի միջոցին։ Հաշիւներով կը ցուցնէ թէ իւրաքանչիւր մարդ շաբաթը միայն 2 տոլար (իբր 50 դհ.) պիտի վճարէ։ Այս նորօրինակ հաստատութիւնը պիտի ունենայ հասարակաց ջեռուցիչ եւ լուսաւորելու գործիք մը։ Իւրաքանչիւր տուն իրեն պէտք եղած շոգին պիտի ստանայ իր կաթսայէն, եւ ասոնց բոլոր գործերուն համար իւրաքանչիւր ընտանիք պիտի վճարէ ամիսը միայն 15 տոլար։ Ամիսը 65 տոլար առնող մարդը իր եւ իր կնոջ համար պիտի վճարէ ամիսը միայն 35 տոլար։ Վեց սենեակ պիտի ունենայ իր տրամադրութեան ներքեւ։ Այս թուանշանները միայն գործակցական տուներու դրութեան երկրորդ կարգին համար են։ Վերոյիշեալ տիկինը այդպիսի կազմակերպութեան ուրիշ ծրագիր մըն ալ ունի շատ հարուստներու, եւ ուրիշ մը՝ շատ աղքատներու համար։ Կ'ըսէ թէ բոլորն ալ հաւասարապէս գործադրելի են, եւ թէ քիչ ատքը, կառուցանելով առաջինին շէնքը, պիտի ցուցնէ թէ լաւ կերպով կարելի է ապրիլ այս մեթոտով։ Այս նոր հաստատութիւնը ահագին շէնքէ մը պիտի չը բաղկանայ, մարդիկ պիտի չապրին հոն ինչպէս կ'ապրին պանդոկի մէջ։ Իւրաքանչիւր ընտանիքի պիտի տրուի իր անդամներուն բաւելու չափ սենեակ ունեցող տուն մը։ Ամէն վարձակալ տանուտէր մը պիտի ըլլայ, ունենալով իր անձնական սենեակները. պիտի ըլլայ նաեւ բաժնետէր եւ քուէարկու՝ ընկերութեան գործերուն մէջ։ Իրեն պիտի թողուի ընտրութիւնը տուներու որոց գները զանազան են, 2000 տոլարէ սկսեալ, եւ պիտի վճարէ մասնավճարի մեթոտով։ Ամիսը 65 տոլար (իբր 5 ոսկի) առնող գրագիրը այս ծախքերը հոգալէ ետեւ տակաւին պիտի կրնայ ստակ վար դնել։

ՊՏՈՅՏ ՄԸ Ի ՍՈՒՐԻԱ

Օսմ. Կայս. Պանքայի Փարիզի վարչական ժողովին անդամ Պ. Թէոտոր Պէրժէի եղբայր Պ. Ֆիլիփ Պէրժէ, «Տէպա»ի մէջ կը հրատարակէ Սուրիոյ մէջ իր ուղեւորութեան պատմութիւնը, որմէ կը քաղենք հետեւեալ մասերը.

Դամասկոսէն կը գտնուէ ուր ներկայ գտնուեցայ Հօրանի երկաթուղիին բացման հանդէսին, կամ գէթ ընդհանուր մէկ փորձին, որ բացման հանդէսէն աւելի շահեկան է, եւ որ տրուեցաւ ի պատիւ մեզ։ Ապրիլի սկիզբը մեկնած էինք Երուսաղէմէն՝ եղբայրս Պ. Թէոտոր Պէրժէ, Պ. Կասթոն Օգուանօ եւ ես, ձիով պտըտելու համար Պաղեստինը եւ Փիւնիկէի ծովերը։ Եղբայրս, ճամբան քննելով հանդերձ Օսմ. Պանքային վերաբերեալ գործերը, մտադիր էր աչքէ անցունել ջուրերուն դրութիւնը բարուքելու միջոցները եւ հաղորդակցութեան ուղիներն այդ երկիրներուն մէջ։

Մեր նպատակակէտն էր Պէրութ, որ Սուրիոյ կեդրոնն է։ Հոն մեզի պիտի միանային Պառոն տը Նէրվօ, նախագահ վարչական խորհուրդին Պէրութի երկաթուղիին, եւ իր մէկ քանի պաշտօնակիցները. անոնց ընկերակցութեամբը շարունակեցինք մեր ճամբան մինչեւ Դամասկոս, ուր մեզի կը սպասէին բանալու համար գծին այն մասն որ Դամասկոսը Հօրանի հետ կը կապէ եւ որ աւարտած է այժմ։

Այսպէս պտըտելէ ետք բանաստեղծութեամբ լեցուն այս երկիրները, կրցանք նստիլ կառախումբի մը մէջ որ մտաւ անանկ երկիր մը ուր մինչեւ հիմակ ուղտերու շարքեր կը տեսնուէին միայն։

Ա.
ՊԷՐՈՒԹ

Եթէ դուրս ձգուի Եաֆաէն Երուսաղէմ ու անկից Յորդանան տանող ճամբան, Հեբրոնի ուղին սքանչելապէս գծուած է եւ դաշտը կ'ակօսէ՝ հեռանալով Բեդղեհեմի ուղղութեամբը. Երուսաղէմէն ի Նապլուզ, Նապլուզէ Թափոր լեռը, Տիբերիա եւ Նազարէթ, չկայ կանոնաւոր ուղի մը։

Նապլուզի եւ Նազարէթի շրջակաները գեղածիծաղ տեսարան մը կ'ընծայեն աչքի. Նապլուզ մանաւանդ սիրուն է, մթագոյն, կարծես կանանչաւէտ բոյնի մը մէջ, ցից ժայռերու ու կակտէններու մէջտեղը որք կը ծածկեն լեռան զառիթափները։ Վազուն գետակ մը կ'անցնի մէջէն որ կ'երթայ ծովը կը թափի։ Դուրս ելլալով քաղաքէն, երկար գեղեցիկ ճամբայ մը կ'եզերէ գետակը որ ամենուրեք զովութիւն կը սփռէ, ցորենի եւ ձիթաստաններու գեղեցիկ դաշտերուն մէջ։ Ջաղացքներու յաջորդութիւն մըն է որոց կամուրջները՝ փառաւոր կամարներով կազմուած՝ հովիտը կը կտրեն եւ ջուրի զանգուածներ կը թափեն, հողէն արտադրելով լիառատ բուսականութիւն մը որ կը մագլցի մեծ քառակուսի աշտարակներուն թաց պատերուն վրայ։

Երբ մարդ Պէրութ հասնի, զմայլելի տպաւորութիւն մը կը զգայ, անցնելէ ետք Սայտայի կողմը տարածուող հրաշունչ երկարաձիգ աւազակոյտէն, որ աւազէ շրջանակի մը մէջ կը պաշարէ. անցնելով տուներու եւ ծառուղիներու առջեւէ, քաղաքին մէջտեղը կը հասնի մարդ առանց կասկածելու նաւահանգստին գոյութենէն, որ դէպ հիւսիս կը նայի։ Պէրութն իր ճշմարիտ երեւոյթին տակ տեսնելու համար պէտք է երթալ պտըտիլ հրուանդանին կողմը որ արեւմտեան կողմէն ծովածոցը կը ձեւացունէ, ամերիկեան քոլէճին շրջակաները, կամ թէ ծովով երթալու է։ Ինչպէս Նաբոլի, Իզմիր, Սելանիկ, Պէրութ ալ ամփիթատր մըն է որ կուզէ ծովէն տեսնուիլ։ Երբ առտուն, արեւածագին, Եաֆաէն գալով մարդ անցնի Պէրութի կիրճը, յանկարծ նաւահանգիստը երեւան կ'ելլէ, ինչպէս նաեւ քաղաքը ու ծովեզրը որ կ'երկարաձգի մինչեւ Մասոն հրուանդանը, որուն վրայ կը նայի Լիբանանի լեռնաշղթան։ Մարդ իր հանդէպ ունի Լիբանանի յաջորդական յատակաձեւերը, առտուան մշուշէն մանիշակագոյն։ Գիւղեր, որոց տուները կը շողան սարերուն մէջ, կարծես փակցուած են այդ լերկ զառիթափներուն վրայ. ճերմակ ամպի մեծ դէզեր կը ծածանին լեռան կէս բարձրութեան վրայ եւ կը բոլորեն երկար ժապաւէնաձեւ, ուսկից դուրս կ'ելլեն ձիւնապսակ կատարներ, արեւուն ճառագայթներէն ոսկեզօծուած։ Պէրութ կը հանգչի ծովախորշին խորը։ Իր տուներուն ճերմակ զանգուածը կը փռուի ծովին երկայնքը ու աստիճանաձեւ կը բարձրանայ մինչեւ հին պալատները որք կը պսակեն զայն եւ որք կարծես Լիբանանի կրթնած են։

Ո՞րն միտքէն կ'անցնի թէ այդ տեղը կ'ընտրեն ճամբայ մը բանալու համար լեռան մէջէն որ ցից կը բարձրանայ երկու հազար մեթրէն աւելի։ Բայց քաղաքները յաճախ կը զարգանան հակառակ այն խոչընդոտներուն որոնցմով բնութիւնը կարծես կ'ընդդիմանայ իրենց։

Քառասուն տարի առաջ, Ֆրանսական ընկերութիւն մը կազմուեցաւ, Բերթիւի կոմսին անօրէնութեանը ներքեւ, Պէրութը Դամասկոսի հետ կապելու համար ուղիով մը, եւ, հակառակ ամեն դժուարութիւններու, Պ. տը Բերթիւի իր կորովը կրցաւ ձեռնարկն յաջողցունել։ Ճամբան երկար ատենէ իվեր կը բանի, եւ գեղեցիկ շահաբաժիններ կը բերէ բաժնետէրերուն։ Բոլոր օրը, ընկերութեան կառքերուն ծանր թափօրներովը ծածկուած է։ Անոր շնորհիւ, Պէրութ, որ արդէն բնական հրապարակ մըն էր Լիբանանի բոլոր արտադրութիւններուն, եղած է Դամասկոսի նաւահանգիստը, ուղղակի հաղորդակցութեան մէջ գտնելով զայն ծովուն հետ։ Ամեն առտու իրիկուն, Մեսաժըրիի բակէն ճեպընթաց մը ճամբայ կ'ելլէ դէպի Դամասկոս։ Տասնըչորս ժամէն կ'երթայուի. շատ չանցած վեց ժամի պիտի իջնայ։

Արդարեւ ուղիղ նաւահանգիստ մը կուզէր ու այս նաւահանգիստն ալ գլուխն եղած է այն երկաթուղիին որ շատ չանցած ճանբուն տեղը պիտի բռնէ ընդ մէջ Պէրութի եւ Դամասկոսի։ Հիմակուան նաւահանգիստը գրեթէ աւարտած է, եւ նաւերը կուգան խարսխել քարափին քով, եւ Պէրութի նաւահանգիստին կ'ընծայեն հազուագիւտ ոգեւորութիւն մը։ Անկարելի է գոհունակութիւն մը չզգալ տեսնելով այդ քարափը, գեղեցիկ քարերով շինուած, եւ մաքսատան ու նաւահանգիստին շէնքերը, ընդարձակ ու բարեյարմար, եւ մեծ թումբը որ մինչեւ ծովուն բացը կ'երկարի, հսկայաձեւ կրախիճերէ զանգուածներու վրայ բռնուած որոց վրայ կոհակները կուգան կը փշրուին։

Անշուշտ քննադատութիւնները չեն պակսիր. կ'ըսեն թէ նաւահանգիստը շատ փոքր է, եւ թէ թումբը քարափին հետ սուր անկիւն մը կը ձեւացունէ, որ շատ քիչ տեղ կը թողու մեծակառոյց շոգենաւներու շարժման համար։ Բայց, թումբն աւելի հեռու նետելու համար, հարկ կ'ըլլայ աւելի մեծ խորութիւններ փնտռել, որով ծախսերը պիտի շատնային մեծապէս։

Երկաթուղին կը մեկնի նաւահանգիստին ծայրէն եւ, մօտէն հետեւելով Դամասկոսի ճամբուն, կը հասնի կիրճին ամենէն բարձր տեղը իբր 1400 մեթր վեր, եւ անկից կ'իջնայ Պեքաայի մեծ հովիտը որ Լիբանանը կը բաժնէ Անդր-Լիբանանէն։ Հոն կը հեռանայ ճամբէն, շեղակի կանցնի հովտին մէջէն, մեծ շրջանով մը կը մօտենայ Անդր-Լիբանանին, անոր մէջէն ալ անցնելու եւ Դամասկոսի վրայ ուղղուելու համար, 1400 քիլոմեթր տեղ կտրել անցնելէ ետք։ Ժամանակով առանձնակ վերելք մը անհնարին պիտի երեւար. այսօր շնորհիւ կըռմպարին (crémaillère), որ առհասարակ կը գործածուի երկաթուղիներու համար, շատ պարզ բան մը դարձած է ճարտարագէտներուն։ Միակ դժուարութիւնը կը կայանայ արուեստական շինութիւններուն մէջ, կամուրջները, խրամները, փապուղիները, որոց գրեթէ ամենքն ալ լմնցած են եւ մէկ տարիէն երկաթուղին Պէրութէն Դամասկոս պիտի երթայ։

Այս գիծին մէկ երկարաձգումն է որ Դամասկոսը պիտի միացունէ Հօրանի գիծին, դէպ հարաւ իջնելով, ծովուն հետ զուգահեռաբար։ Հոն, նոյն դժուարութիւնները չկային, եւ ճիւղը աւարտած էր գլխաւոր գծէն առաջ։ Անոր բացումը կատարելու համար է որ վարչական խորհուրդին անդամները Պէրութ ուղեւորած էին եւ ահա այսպէս Պէրութէն մեկնեցանք կառքով, Դամասկոս երթալ գտնելու համար երկաթուղին որ կ'երկարաձգի Դամասկոսի եւ Մզէրիպի միջեւ, 104 քիլոմեթր երկայնութեան վրայ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (70)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՍԻՐԵԼՈՒ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆԸ

—Բայց պիտի ստիպուիք աւելցունել թէ անպարտ արձակուեցայ. պատճառն այն էր որ անմեղութիւնս ապացուցուեցաւ հրապարակով։

—Այո, պիտի ըսենք թէ ազատ արձակուեցաք, բայց պիտի յաւելունք որ ատիկա եղաւ ապացոյցի չգոյութեան համար եւ հակառակ ձեր կամքին, քանի որ ինքզինքնիդ յանցաւոր կը խոստովանէիք։

Պարթոլի չպատասխանեց։

Ամենէն աւելի այդ էր զինքը գերի ընողն իր անցեալին. այդ խոստովանութիւնը զոր այնքան անգամ աղաղակած էր դատաւորներուն երեսին, իբրեւ փրկութիւն հայցուած այն պատիժը՝ կասկած չհրաւիրելու համար իր սիրեցելոյն վրայ, որուն պատիւը պիտի արատաւորուէր այդ աղէտին մէջ, զինքը երիտասարդութեան հետ կապող շղթան էր... Եւ բան մը չը պիտի խորտակէր զայն... Ոչ իր այժմու բողոքները՝ իր երբեմնի անմեղութիւնն ապացուցանելու համար... ոչ իր կեանքն ամբողջ լի աշխատութեամբ, ոչ իր սիրտին բարութիւնը, ոչ իր անսպառ ողորմածութիւնը...

Բան մը օգուտ չպիտի ընէր երբեմնի խոստովանութեան դէմ։

—Անմեղ էի, ըսաւ... կ'երդնում...

Բերսիլար եւ Ժաքթէն սկսան խնդալ։

—Ներեցէք, պարոն Պարթոլի, ըսաւ Ժաքթէն, ատիկա աղուոր խեղկատակութիւն մըն է... կ'երեւայ թէ դուք ալ ինծի պէս էք... չորեքշաբթի օրերը չէք բարկանար...

—Եթէ անմեղ էք, պէտք չէր որ ինքզինքնիդ յանցաւոր խոստովանէիք...

—Պատճառներ ունէի զորս չեմ կրնար յայտնել...

—Պատճառներ՝ Թիւրանին ու կառափնատին առջեւ նետուելու համար... Բերներնուդ համը գիտէք... Մենք մեր բաժինը չենք ուզեր, հէ՞, Ժաքթէն, ամբողջ կարկանդակը անոր կը ձգենք։

Բերսիլար անհամբերութեան նշաններ ցոյց կուտար։

—Ասոնք խուսափողական բաներ են, ձեզի անվայել, պարոն Պարթոլի... վերջին խօսքերնիդ։

—Մեկնեցէք... եւ ամեն բան պիտի ստանաք։

—Պիտի մնանք եւ սակայն չպիտի մերժէք մեզի... երկու պատճառով... մենք չար մարդիկ չենք... ամեն մարդ պիտի ըսէ ձեզ, բայց պիտի ըսեն նաեւ թէ յամառ էիք... Համրեցէք ոսկիները, ապա թէ ոչ երկու օրէն բոլոր հանքը եւ բոլոր Քաղաքը պիտի իմանան ձեր ո՛վ ըլլալն... Այն ատեն ա՛լ խրատունք չպիտի ունենաք փառաւորուելու... Համրեցէք... ապա թէ ոչ, մինակ երկիրը, մինակ Էկկիեթի հանքը չէ որ պիտի իմանան թէ ի՛նչ եղած է ձեր երիտասարդութիւնն...

—Ուրիշ որ՞ պիտի յայտնէք... ըսաւ Պարթոլի սարսռալով։

Բերսիլար ձայնը մեղմացուց.

—Քիչ մը միտուընուդ անցնելու է։

—Թշուառակա՛ն։

—Ինչո՞ւ կը նախատէք մեզի, ըսաւ Բերսիլար ցրտօրէն... կարծեմ իմ քովէս բան մը չեմ հնարեր։

—Կը կարծէք որ եթէ իրաւ յանցաւոր ըլլայի, կը կարծէք որ կը գտնուէ՞ր մէկը որ կարող ըլլար ատանկ յիշատակներ երեւան հանել եւ ատանկ խղճահարութիւններ արհամարհել։

—Այո... դո՛ւք, ըսաւ Բերսիլար կըռբուկ կերպով։

Պարթոլի հառաչեց։

Այդ մարդոց խօսք հասկցնելն անկարելի էր։ Ուստի լաւագոյն էր զանոնք լռեցնել դրամով։

—Երկու օրէն, միեւնոյն ժամուն, հոս գտնուեցէք...

—Լաւ...

—Որոշուած գումարը պիտի յանձնեմ ձեզ։

—Հարիւր հազար ֆրանք սա գինով Ժաքթէնին։

—Այո։

—Եւ հարիւր հազար ֆրանք սա ագահ Բերսիլարին, ըսաւ Ժաքթէն հրապուրուած, եւ լեզուն շուրթերուն վրայէն անցունելով։

—Խոստացայ։

—Կեցցէ՛ս։ Երկու օրէն։

Երկու մարդուկներն անհետ եղան, դէպի Մանտ ուղղուելով՝ թեւ թեւի, թիթեւաքայլ, ներկայէն գոհ եւ անվախ դիմագրուելով ապագան։

Պարթոլի, ընկճուած, քարի մը վրայ ինկաւ։

Արցունքներ լեցուեցան աչքերուն մէջ։

Ուզած էր պաշտպանել ինքզինքը, անմեղութեան վրայ խօսիլ. այդ երկու թափառիկները խնդացեր էին, եւ այսպէս պիտի խնդար ամբողջ աշխարհք, եթէ փորձէր այդպէս բացատրել անցեալին ամօթը։

Ո՛չ ոք պիտի հաւտար իրեն... փորձն ինչի՞ պիտի ծառայէր։

Վերջապէս բան մը չունէր Ժաքթէնէն ու Բերսիլարէն վախնալու, որքան ալ վատթար ըլլային անոնք։

Անոնց շահը կը պահանջէր որ լռէին։

Եւ ենթադրելով իսկ թէ, անոնք պահանջոտ ըլլային եւ ապագային նորէն դրամ ուզէին, Պարթոլի բաւական հարուստ էր զանոնք գոհացնելու համար։

Ոտքի ելաւ մեկնելու համար։

Եւ ահա, իր առջեւ, ստուեր մը կը ցցուի, զոր չճանչնար մութին մէջ. կնոջ մը ստուերը։

Տիանն է որ ա՛լ ոեւէ ձայն չլսելով, կարծած է թէ ճամբան բաց է։

—Տիա՛ն, Տիա՛ն հոս էր, կը մրմնջէ Պարթոլի։

Եւ անոր կը մօտենայ։

Մանկամարդ աղջիկը նոյն սեպղըէն վեր կ'ելլէր, ժայռերուն մէջէն։

Արդեօք լսա՞ծ էր այդ խօսակցութիւնը։

Ասիկա կը մտածէր Պարթոլի։

Եւ մեքենական շարժումով մը սրբեց ճակատն ուր յանկարծ քրտինքի կաթիլներ երեւցած էին։

Բայց շուտով հանդարտեցաւ։

Եթէ լսած ըլլար, ի՛նչ կրնար հասկընալ խեղճ յիմարը։ Խօսքերը կրնային մինչեւ ականջին հասած ըլլալ, բայց ոչ մինչեւ միտքը։ Պարթոլի ապահովուեցաւ։

Տիան զարմացման շարժում մը զսպած էր Պարթոլիին դիմացը ելլելով, մինչ կը կարծէր թէ մէկուն չպիտի հանդիպի։

Ըսուածներուն բոլորն ալ լսած էր... գլխուն մէջ կը բզզային անոնք... գէշ ազդեցութիւն կ'ընէին իր վրայ... կը մոլորէր անոնց մէջ... ընդհանուր իմաստը չէր ըմբռներ... Եւ սոսկումով կը հարցունէր ինքնիրենը.

—Արդեօք նորէ՞ն կը խելագարիմ։

Ամօթալից անցեալի մը, ոճրի մը, եղեռնագործ ատենի մը, անպարտ արձակման մը վրայ խօսուիլը լսած էր... Բայց յստակ բան մը, ակնարկութիւն մը չի կար պատմութեան մէջ։ Իր դեռ այնքան խեղճ ուղեղին մէջ դարձածն էր որ յիմարութեան երկիւղը կ'ազդէր... այն յիմարութեան որ երկար ամիսներէ ի վեր բաժնած էր զինքը ուրիշ մարդերէ։

Երբ մէկէն ի մէկ Պարթոլիին դէմը եղաւ, կանգ առաւ ափիբերան եղած։

Ի՛նչ պիտի ըսէր, ի՛նչ պիտի ընէր։

Իր առաջին շարժումն եղաւ ձեռքերն անոր կարկառել, իր առաջին մտածումն եղաւ աղաղակել անոր.

—Ես ա՛լ խենդ չեմ... ամեն բան կը հասկնամ...

Եւ սակայն զսպեց ինքզինքը... Ինչո՞ւ համար։ Ժամանակ չունեցաւ ոչ հասկնալու, ոչ ըմբռնելու։ Բնազդական եղաւ այդ։ Քիչ մը առաջ տարտամօրէն հասկցած էր թէ իր շուրջը, այդ տան մէջ որ այնքան հանդարտ ու այնքան երջանիկ կ'երեւար, տխրութիւններ, գաղտնիքներ, արցունքներ կային։ Բնազդը կ'ըսէր իրեն նաեւ թէ ինք շահ ունէր այդ գաղտնիքներուն թափանցելու... այդ արցունքները չորցընելու, թերեւս մխիթարելու այդ տխրութիւնները։

Եւ երբ Պարթոլի եռանդեամբ ծռեցաւ մանկամարդ աղջկան երեսին վրայ զայն հարցափորձելու համար, ապահով ըլլալու համար թէ բան մը չէր գուշակած, խելագարի անշարժ դիմագծերը, նուաղկոտ ակնարկը գտաւ. բուժումը բնաւ չյայտնուեցաւ եւ Պարթոլի չկրցաւ տարակուսիլ թէ խեղճ աղջիկը չունեցած յիմարութիւնը կը կեղծէր։

—Տիա՛ն, ըսաւ, Տիա՛ն, ի՛նչ կ'ընէիք հոս, այս ամայի տեղը, իրիկուան այս ժամուն։

Տարտամօրէն ժպտեցաւ մանկամարդ աղջիկը, ինչպէս ժամանակով տեսած էր Քորսիքայի մէջ, խենդ կիներուն ժպտիլը։

Բայց պատասխան չտուաւ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 9,21 ՕԳՈՍՏ. 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԵԾ ԽՆԴԻՐԸ Միացեալ Նահանգաց մէջ վերջ գտաւ՝ մաքսապաշտներուն յաջողութեամբ։ Պ. Ուիլսըն, նախագահական կուսակցութենէն, ծրագիր ներկայած էր Մաք Քինլիի մաքսային օրէնքը չափաւորելու համար, և Երեսփ. ժողովը քուէարկած էր։ Ծերակոյտին մէջ, նախագահական կուսակցութեան մաքսապաշտ փոքրամասնութիւնը, միանալով Հանրապետականաց հետ որք մաքսապաշտ են ամբողջ մասամբ, յօժ չափաւորած էր Պ. Ուիլսընի ծրագիրը։ Բայց նախագահ Պ. Քլիվլէնտէ քաջալերուած, Երեսփ. ժողովը մերժած էր Ծերակոյտի ծրագիրն։

Երկուց ժողովոց մէջ ընդ. երկար մաքառումէ ետքն, Երեսփոխանութիւնը, տեսնելով որ Պ. Ուիլսընի ծրագիրը բոլորովին ի դերեւ պիտի ելնէ, գժկամակութեամբ ընդունեց Ծերակոյտին չափաւորեալ ծրագիրն. 105 ի դէմ 182 քուէով։ Նախագահը նամակ գրելով առ Պ. Ուիլսըն, խնդակցեցաւ՝ մաքսային խնդրոյ մէջ հաւատարիմ միացած ըլլալուն համար իւր կուսակցութեան սկզբանց, և ցաւակցելով անոր՝ իւր կրած պարտութեան համար։ Պարտութիւնն երկուքին համար է սակայն. զի մաքսապաշտ փոքրամասնութեան խօսքը կ'ըլլայ ի վերջոյ, հակառակորդ կուսակցութեան հետ դաշնակցութեամբ։ Մաք Քինլիի մաքսային ծանր սակերուն կարեւոր չափով մը թեթեւացման յոյսը կը ցնդի, գէթ առայժմ։ Ծերակոյտին սակացոյցովն ամերիկեան Տէրութիւնը պիտի առնու 163 միլիոն տոլար մաքս, մինչ Մաք Քինլիի սակացոյցով գանձած էր անցեալ տարի 199,143,678 տոլար։ Ամերիկեան մեծ գործարանատէրք խօսքերնին քալեցուցին։ ժողովուրդին սուղ պիտի կերցնեն, սուղ պիտի հագուեցնեն՝ ամերիկեան արհեստները պաշտպանելու պատրուակին ներքեւ։ Բայց վերջապէս, մեծ խնդիր մը վճռուեցաւ վերցած ըլլալով, առեւտրական գործերը վերսկսան բացուիլ ի Նիւ-Եորք, և երկրին այլ կողմերը։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ խնդիրներու մէջ անգլ. քաղաքականութիւնը նոր ձախողում մը կրեց, Ֆրանսայի և Քոնկոյի Պետութեան միջեւ պայմանագրով, որ կը փճացնէ ինչ որ միացած էր Անգլիոյ և Քոնկոյի պայմանագրէն, որուն առաջին հարուած մը տուած էր արդէն Գերմանիա։ Անգլիա ուզած էր (Ա.) պատ քաշել Ֆրանսայի դէպ ի Նեղոսի վերին հովիտն յառաջանալուն դէմ, անգլ. ստացուածոց և ֆրանսական յառաջխաղացութեան գծին մէջտեղ մնցնելով Քոնկոյի երկիրն. (Բ.) պատ քաշել Գերմանիոյ և Քոնկոյի Պետութեան միջեւ, հիւսիսային Ափրիկէէն ինչուան հարաւային Ափրիկէ անգլ. երկիր երկար գիծ մը հաստատելով ընդ մէջ Գերմանիոյ և Քոնկոյի ստացուածոց, և (Գ.) Նեղոսի վերին հովիտը կցել Բարեյուսոյ Հրուանդանին՝ մի և նոյն անգլ. դրօշին տակ։ Այս երեք կէտեր ալ ի դերեւ ելան աւելի կամ նուազ։ Գերմանիա պնդեց և յաջողեցաւ Քոնկոյի սահմանակից մնալ ի կեդրոնական Ափրիկէ։ Ֆրանսա զիջումներ ըրաւ Քոնկոյի դէպ ի հիւսիս յառաջխաղացման համար, որոյ փոխարէն Քոնկօ արգելք չի դներ Ֆրանսայի յառաջ խաղացման դէպ ի վերին հովիտ Նեղոսի։ Գերման և ֆրանսական լրագիրք կ'ուրախանան Լորտ Ռօզպէրիի կրած պարտութեան համար։ Անգլիացիք ալ կ'ըսեն թէ իրենց կը մնայ գործնականապէս գրաւել Նեղոսի վերին հովիտն, ուր էր երբեմն Էմին փաշայի կառավարած Հասարակածային Նահանգը։

ՆԱԽԱԳԱՀ ԲԷՐԻԷ 1,000 ֆր. ղրկեց Նօլէյի քաղաքապետին՝ Պ. Քառնոյի արձանին համար որ (ինչպէս ուրիշ տեղեր ի Ֆրանսա) նաեւ ի Նօլէյ պիտի կանգնուի։

ԳԱՂԹԱՅԻՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ.—Մարսիլիայէն դէպ ի Մատակասքար ճամբայ ելան գաղթականներու առաջին կարաւան մը, որք հոն կ'երթան նպաստաւոր տեղւոյ մը վրայ հողագործական գաղթականութիւն մը հիմնելու, ըստ ծրագրոյ հանգուցեալ Լավիժրի կարդինալի, որ Թունուզի և Ալժերիի ֆրանսական արքեպիսկոպոսն ըլլալով, մինչ իւր հայրենակցաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրէր գաղթային ծաւալման վրայ։ Իմոտոյ 100 գաղթականներու ուրիշ կարաւան մը պիտի հետեւի առաջնոյն։ Ուրիշ խումբեր ալ կը կազմուին, երթալու համար ֆրանսական Սուտան, ֆրանսական Քոնկօ, և Չատի մեծ լճին եզերքը, Սուտանի ներսերը։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Անհաւատալի թուած էր երբ ծանուցեալ անցեալ օր թէ Վիլհէլմ կայսր այցելութեան պիտի երթայ Էօժէնի նախկին կայսրուհւոյն, կին Նաբոլէոն Գ. կայսեր, որ Սէտանի աղէտէն հետը պահ մը Գերմանիա տարեւալ, և յԱնգլիա մեռաւ։ Բայց այս անհաւատալի բան կատարեալ իրողութիւն մ'է այսօր։ Վիլհէլմ կայսր առաջին անգամ չէ որ անհաւատալիներն իրականութեան փոխած է։ Գերմանիոյ կայսրն ինքնաբերաբար Ֆանպորոյ երթալով և Ֆրանսացւոց նախկին կայսրուհւոյն այցելով, ոչ միայն ասպետական ազնուութիւն մը ցուցուց, այլ և Ֆրանսայի նկատմամբ բարեկամական նոր ցոյց մ'ըրաւ, ինչպէս այն ցոյցն որ ըրաւ՝ ժամանակելով Մաք Մահոնի և Քառնոյի մահուան սուգին։ Աւելորդ է ըսել թէ Լոնտոնի գերման դեսպանը կայսեր մտադրութիւնը կանխաւ իմացուցած էր Էօժէնի կայսրուհւոյն, և կայսրն ալ, տխուր յիշատակներն ըստ կարի ցրելու համար, ոչ թէ գերմանական համազգեստով, այլ անգլիական առաջնակարգ ծովակալի համազգեստով ներկայացաւ դժբախտ այրի Տիկնոջ։ Տեղի ունեցած խօսակցութեան վրայ բան մը չգրուեցաւ։ Գերման մամուլն գալով, մինչ Քէօլնիշէ Ցայթունկ դէպքը կը նկատէ մէկ նոր ապացոյց Ֆրանսայի հետ Գերմանիոյ յարաբերութեանց բարւոքման, Պիզմարքեան Համպուրկեր Նախրիխտեն կը գրէ թէ մինչեւ իսկ եթէ Վիլհէլմ կայսր Փարիզ այցելէ և «կեցցէ կայսր» աղաղակներով ողջունուի Ֆրանսացւոց կողմէ, դարձեալ յարաբերութիւնք բարւոքած չեն կրնար սեպուիլ, զի Ֆրանսացիք հոս չպիտի կենան իրենց գաղափարներէն ու զգացումներէն Ալզաս-Լոռէնի նկատմամբ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջեւ Զաբբայի կտակին առթիւ ընդհատեալ դեսպանական յարաբերութիւնք այս աշնան պիտի վերսկսին։

Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ.—Կուատեմալայի, Նիկարակուայի, Սալվադորի և Հոնտուրասի Հանրապետութիւնք դաշնագիր մը ստորագրեցին օգոստ. 3/15 ին, որով կը հիմնեն «Կեդրոնական Ամերիկայի Հանրապետութիւնը»։ Ցարդ միայն Քոսդա Ռիքա չուզեց անդամակցիլ։

ՊԵԼԺԻՈՅ մէջ օրուան մեծ մտահոգութիւնն այն է թէ հոկտ. ի երեսփոխանական և ծերակուտական ընդհանուր ընտրութիւնք ինչ արդիւնք պիտի տան ըստ վերաքննեալ Սահմանադրութեան և ընտրական նոր դրութեան։ Տասն տարիէ ի վեր է որ Պելժիոյ մէջ կաթոլիկ և կրօնասէր կուսակցութիւնն իշխանութիւն կը վարէ, և Ազատականք ու Արմատականք անկար միացած են։ Որովհետեւ Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն և նոր ընտրական դրութիւնք կաթոլիկ կուսակցութեան տիրապետութեան օրով տեղի ունեցան, ամեն բան այնպէս կարգադրեր են որ իրենց կուսակցութիւն աւելի մեծ ոյժ ստանայ հոկտ.ին։

ՀՆԱԳԻՏԱՑ միջազգային համաժողով մը, Պ. ֆոն Քալլէյի հրաւիրմամբ, գումարեցաւ ի Սէրայէվօ, Պոսնայի ոստանն, և ներկայ գտնուեցան Եւրոպայի նշանաւոր գիտնականներ, ընդ որս Բրոֆ. Վիրխով, Վիեննայի, Բէլժայի, Էտինպուրկի, Պէռնի և Փարիզի գիտնականներ, և Քալովիկէ յունադաւան վարդապետ Տ. Բուլարայ։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ.—Թիէն-Չին. 15 Օգս. —Որովհետեւ կը կարծուի թէ Ճաբոնցիք յանկարծակի փորձ մը պիտի ընեն Թաքուի բերդերն առնելու, չինացի ընդհանուր հրամանատարը ծանոյց թէ ո՛ և է պատերազմական նաւ, ի՛նչ դրօշի տակ որ ըլլայ, երբ փորձէ Թաքուի բերդերուն մօտենալ, կամ գետէն ներս մտնել, պիտի հարուածուի բերդերէն։ Ուստի, բարեկամ ազգաց մարտանաւք եթէ այն կողմեր գան, պէտք է կանխաւ իմացնեն իրենց այցելութիւնը։

—Ճաբոնական նաւատորմը դեռ կը պտըտի Բէչիլիի չինական ծովախորշին մէջ, փնտռելով չինական երկրին տկար մէկ կէտը, կամ փափաքելով զարնուիլ չինական նաւատորմին, որ խոհեմաբար չերեւիր։

—Չինացիք նոր զօրագնդեր կը յարդարեն և փութով պնդութեամբ ճամբայ կը հանեն Մանչուրիայէն դէպ ի Քորէա։

ԴԱՍԱԼԻՔՆԵՐ.—Գերման բանակէն խոյս տուող դասալիքներ, հաւանօրէն Ալզաս-Լոռէնցիներ, Ֆրանսա ապաստանելով, «Օտար Լէգէոնը» մտած և յԱլժէրի ղրկուած էին ֆրանսական բանակէն մէջ ծառայելու։ Բայց իրենց վիճակէն դժգոհ ըլլալով, ֆրանսական բանակէն ալ փախան, և Ֆաս գացին, հոն տեղական կրօնն և զինուորութիւնն ընդունելու պատրաստակամութիւն ցուցնելով։ Մարոքի Էմիրը չուզեց սակայն այս տեսակ մարդիկ գործածել, և ընդ հակառակութեամբ Թանճէր ղրկեց զանոնք, ուր Գերմանիոյ հիւպատոսը շոգենաւ մը դնելով Համպուրկ ղրկեց։ Այս Գերմանք կը պատմեն թէ ուրիշ Գերմաններ ալ որ կը ծառայեն Ալժէրիի ֆրանսական «Օտար Լէգէոնի» զօրաց կարգին մէջ, դասալիք եղած են, և Ֆիկիկի ովասիսին Մաւրիկներուն ձեռքն իյնալով, ջարդուած են։ Դասալիքներուն պատիժն ի Գերմանիա որպէս այլուր երկար ժամանակեայ բանտարկութիւն է։

ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻՆ (Փարիզ) անցեալ երեքշաբթի նստին մէջ, Պ. Ժանսէն ներկայեց Մոն Պլանի սարին վրայ գտնուող Դիտարանին նոր ժամացոյցն, որ զանազան մեթէօրաբանական երեւոյթներ արձանագրելու պաշտօն ունի։ Այս ժամացոյց ութ ամիսն անգամ մը կը լարուի, և այնպիսի իւղով մը օծուած է զոր սառեցնելու համար զերոյէն ութսուն աստիճան վար ցուրտ մը պէտք է, բան մը որ նոյն իսկ Մոն Պլանի (Եւրոպիոյ բարձրագոյն լերան) գագաթին վրայ շատ չի պատահիր։

ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ դատերը կը յաճախեն Եւրոպիոյ մէջ։ Էքսի (Ֆրանսա) Վերաքննիչ Ատեանն հաստատեց միամսեայ բանտարկութեան և 1,000 ֆր. տուգանքի պատիժն, որուն ենթարկուած է իտալացի Ֆալգա հազարապետը, լրտեսութեան յանցանքով։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ մէջ չամիչի այգեկութքն սկսաւ։ Անցեալ տարիէն 100ին 25 պակաս էր։ Տեսակն աղէկ է, բայց չափազանց չորութենէ քիչ մը վնասուած։ Այս օրերս օդը խիստ ամպոտ ըլլալով այն կողմեր, կը վախցուի որ ծանր փոթորիկ մը այգիները բոլորովին չաւրէ՝ հունձքին վերջանալէն առաջ։

ՀՆՏԱԽՏԸ քիչ քիչ բայց ապահովապէս կը մտնէ Ռուսիայէն Արեւելեան Գերմանիա։ Եօհանիսպէրկ առաջին անգամ երեւցած հնտախտն յառաջ եկեր է տեղացիներուն ապրած ձուկ ուտելէն։ Ա՜խ այն ձուկն. ո՜րքան համով կ'ուտուի, այնքան փորձանաւոր է միշտ և ամենուրեք։ Պերլինի գիտունները—(գիտէք որ ի Պերլին ոչ միայն «դատաւորներ» կան այլ և գիտուններ)—վճռեցին թէ բուն ասիական հնտախտ է այս։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Յուլիսի հաշիւք այնքան նպաստաւոր չեն։ Նոյն ամսուն ի Ֆրանսա մուծուած նախնական նիւթեր 163 միլիոն ֆր. են, մինչեւ անցեալ տարի նոյն ամսուն 177 միլիոն էին, և արտածմունք նախնական նիւթոց՝ 63 միլիոն են, փոխարէն 66ի։ Գործուած նիւթոց ներածմունք 43 միլիոն են, փոխանակ 48ի, և արտածմունք 112 միլիոն են, փոխանակ 127 միլիոն ֆր.ի։

ԱՀՌԵԼԻ ԱՐԿԱԾ Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ.—Սաթմար քաղաքին մէջ կառուցուող մեծ շէնքի մը պատը փլաւ, 250 բանուոր թաղելով աւերակներուն ներքեւ։ Ա. և Բ. յարկերն ալ փլան։ Մեռնողներուն ճիշդ թիւը դեռ չի գիտցուիր։ Ոստիկանութիւնը, ջրհանկրաց գունդին հետ, կ'աշխատի փլատակաց տակէն մարդիկ հանել, բայց վտանգը մեծ է ազատողներուն համար ալ։ Շէնքին ճարտարապետը եւ երկրաչափը դատի պիտի ենթարկին։

Պ. ՌՈՒԷԼՄԱՆ բեւեռախոյզն, որոյ հետեւէն արտաքնթաց նաւ մը ղրկուած էր անցեալ օր, իւր ընկերներուն հետ ողջամբ դարձաւ Թրոմսէօ, ի Նորվեկիա, և զինք փնտռողներ անշուշտ ի զուր պիտի պտըտին սառոյցներուն մէջ, եթէ տեղ մը նշան մը չտեսնեն թէ իրենց փրկել ուզած անձերն այլ եւս կարօտ չեն իրենց հոգածութեան։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԱՂԻ (Գալա Թուզու) ընտրելագոյն մէկ տեսակը գտնուեր է Ֆերղանայի գաւառին մէջ, և Ռուսիոյ Գիտութեանց Ակադեմիային մէջ եղած փորձով, ամեն օտար նիւթէ անխառն ըլլալն հաստատուեր է։ Այս աղ գերազանց է եղեր նոյն իսկ Նորֆօլքի (Անգլիա) հռչակաւոր հանքային աղէն, և Ֆերղանայի և բովանդակ Թուրքեստանի համար հարստութեան նոր աղբիւր մը պիտի կրնայ եղեր ըլլալ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ ծանոյց կրթական նախարարութեան թէ որոշած է դրամական մրցանակներ հաստատել՝ Պերլինի բարձրագոյն նախակրթարանաց աշակերտներուն մէջ թիավարութեան մարզանքին ընդհանրացման և յառաջացման համար։

ՊԻԶՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆԻՆ ի պատիւ 51 մէթր բարձրութեամբ աշտարակ մը կը կառուցուի Կէօթինկէնի մօտ լերան մը վրայ, հանրային հանգանակութեամբ, որուն մասնակցած են կայսրը, Վիւրդեմպէրկի թագաւորն, և ամեն տեսակ պաշտօնական ու քաղաքային մարմինք։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ԹՈՔԻՕ (Ճաբոն), 20 Օգս.— Ճաբոնի կառավարութիւնը կնքեց 50 միլիոն տոլարի ներքին փոխառութիւն մը, որ Ճաբոնի հրապարակին վրայ ստորագրեցաւ ամենայն եռանդեամբ։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ստոնտարտ ծանուցած էր թէ Ռուսիա զօրք կը ղրկէ ի Քորէա, և թէ Քորէայի խնդրոյն վրայ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջեւ պայմանագիր մը կնքուած է։ Այս լուր անհիմն է։ Ռուսիա, միւս Տէրութեանց հետ համաձայն, կ'աշխատի խաղաղութեան վերահաստատման։ Ասիական գործոց դիւանապետին (Ռուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ) երկարժամանակեայ արձակուրդ ստանալով մեկնիլը կը ցուցնէ թէ հոս վախ չկայ որ Չինու և Ճաբոնի խնդրէն վտանգաւոր խառնաշփոթութիւն մը ծագի։

ՄԱՐՈՔԻ ՑԵՂԸ

ՄԵԼԻԼԱ.—Շփոթ լուրեր կուգան թէ Մուլէյար և Մուլէյարդ (՞) ցեղերուն մէջ յուզում կայ եղեր։

Ի ՔՈՆԿՕ

ԼԻՍՊՈՆ.—Լրագիրք կը ծանուցանեն թէ վէճ կայ Քոնկոյի Պետութեան և այն բնիկ Փորթուկէզներու մէջ որք բուն զինուորագրուած էին։ Բնիկներն յարձակեր են Լոպայի կայանին վրայ։ Քոնկոյի զինուորներէն երկուքը մեռեր են, և երեքը բռնուեր են։

Պ. ՏԻՐԱՐԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

ՓԱՐԻԶ.—Պ. Տիրարի թէեւ ցերեկն աղէկ անցուցած էր. բայց գիշերն երեկամաց ցաւերը նորէն սաստկացան։

—Բովանդակ Ֆրանսայի մէջ գաւառային ժողովներու բացումն ամենայն հանդարտութեամբ տեղի ունեցաւ, ըստ տարեկան սովորութեան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ քահանայներէն Արժ. Տ. Խորէն Գազանճեան ի Տէր հանգեաւ երէկ, և յուղարկաւորութեան ու օծման արարողութիւնը կատարուեցաւ այս առաւօտ, նախագահութեամբ Գեր. Հմայեակ Սրբազանի։

Հանգուցեալը ձեռնադրուած էր ի Սիս, իր եղբօր՝ Գեր. Յովհաննէս եպիսկոպոս Գազանճեանէ։ Աշխարհականութեան ժամանակէն ծանօթ էր իբր Սենեքերիմ վարժապետ Գազանճեան։

Նարլը Գաբուի Թաղական Խորհուրդին կողմէ կը ծանուցուի թէ Թաղին երկսեռ վարժարանաց վերամուտը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երեքշաբթի օր, 16 օգոստոս։ Ծնողք և պաշտպանք մինչեւ նոյն օրը պէտք է որ մտից արտօնագիր ստանան դիմելով Թաղական խորհրդարանին՝ ամեն առաւօտ ժամ 12էն 2։

Մանչ ուսանողք պիտի ընդունուին աղջկանց դպրոցը, որովհետեւ երկրաշարժի պատճառաւ Խորէնեան վարժարանը մեծապէս վնասուած է։ Աշակերտուհիք ալ եկեղեցւոյ առաջնորդարանին մէջ պիտի ընդունուին։ Տարեկան քննութիւնք յետաձգուած են։

Խասգիւղի հանգուցեալ Տ. Գէորգ Ս. քահանայի դուստր օրիորդ Վասիլուհի կիրակի առաւօտեան դէմ վախճանած ըլլալով՝ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը կատարուեցաւ երէկ ի Խասգիւղ, արժանաւայել շքով, ի ներկայութեան բազմաթիւ յուղարկաւորաց։

Հանդէսին կը նախագահէր Գեր. Բարթուղիմէոս Սրբազան, շրջապատեալ չորս վարդապետներէ և բազմաթիւ քահանայներէ։

Ն. Գերապատուութիւնն պարագային յարմար՝ հակիրճ բայց սրտաշարժ դամբանական մը արտասանելով, դրուատեց Արծրունի Վասիլուհի օրիորդին հոգեկան և բնական բարեմասնութիւնները, յիշելով միանգամայն Արծրունի ընտանիքին վաղամեռ այլ ծանօթ անդամները, և երկնից մխիթարութիւնը հայցեց միացելոց համար։

Այս առթիւ Արծրունի օրիորդին ի յարգանս ծաղկեպսակներ ձօնած էին՝ Խասգիւղի աղջկանց վարժարանի խնամակալուհիները, Թաղին Եկեղեցանիստ և Աղքատախնամ ընկերութիւնները, Տիկին Թ. Սերովբեան, Արծրունի Օրիորդք, Արծրունի եղբարք, Տէր և Տիկին Պապայեան, բարեյիշատակ քահանային թոռնուհին՝ Օր. Եւգինէ Արծրունի և Տիրան էֆ. Պապայեան։

Ներսէսեան վարժարանի աշակերտք հանգուցելոյն դագաղը շրջապատեցին եկեղեցւոյն մէջ, ինչպէս նաեւ սանուհիք վարժարանին դրանը առջեւ կարգաւ կեցան վերջին ցաւակցական ցոյց մը ընելու համար։

Յուղարկաւորութեան թափորն առաջնորդուեցաւ գիւղին գերեզմանատունը, և հանգուցեալ օրիորդին մարմինն ամփոփուեցաւ իր ծնողաց գերեզմանին մօտ։

Արծրունի և Պապաեան ընտանիքները կը փութան խորին շնորհակալութիւն յայտնել ամեն անոնց, որք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ Տէր Գէորգ Արծրունի Աւագ Քահանայի դստեր՝ ՕՐԻՈՐԴ ՎԱՍԻԼՈՒՀԻԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Եանեայի նահանգին Տեֆթէրտար անուանեցաւ անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութեան նախորդ քննիչներէն Ֆեհմի էֆէնտի, որ կատարեց օրինական երդումը։

Բումէլի Պէյլէրպէյիի աստիճան տրուեցաւ Գարահիսարը Սահիպ գաւառին կառավարիչ Ահմէտ Համտի փաշայի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Իզմիրի հեռագրական ու թղթատարական անօրէն Թահսին էֆէնտիի։

Միրլիվայութեան աստիճան՝ Բ. զօրաբանակի 61րդ գունդին գնդապետ Հիւսէյին Հիլմի պէյի, որ նոյն զօրաբանակի 14րդ կիսաբաժնին (Սպարթա) հրամանատար կարգուած է։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Նիշի Մուֆթի Իպրահիմ էֆէնտիի և Սպարթայի ու շրջակայից յոյն մետրապոլիտ Տ. Ներասիմոսի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆՔ.—Մեր բարեգութ Օգոստափառ Վեհապետն, որ իր հպատակաց առողջութեանն ու անդորրութեանը համար բազմաթիւ Իրատէներ կ'ընէ, հրամայած է գիտական ամեն միջոցներ ի գործ դնել իր կայս. մայրաքաղաքին բոլոր բնակչաց կեանքն ու առողջութիւնը պահպանելու համար։ Կայս. սոյն Իրատէին համաձայն, գիտական պայմաններու համեմատ մաքրուած ու ապահովուած են այն ամեն խանները, պանդուխտի սենեակներն ու բնակարանները, ուր անցեալ տարի քոլերա երեւան եկած էր։

Արդ, նկատելով որ կրօնական և մարդասիրական պէտք մ'է մաքրութիւնը յարգել, կը ծանուցուի մասնաւոր բնակարանաց տէրերուն, որ հետեւելով կայս. կառավարութեան կողմէ եղած ջանքերուն, հոգ տանին մաքրելու իրենց տուներն ու շէնքերը։

* * *

ՎԵՀ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովն մինչեւ երէկ հետեւեալ գումարները գանձած է ի նպաստ երկրաշարժէ արկածելոց.

	Ղրուշ
Գումար նախորդ ցուցակի	2,398,676 30
Նախկին Խտիվ Իսմայիլ փաշա	10,800
Պաղտատի Նագիպ-Իւլ-Էշրաֆ Սէյտ Սիւլէյման էֆէնտի	54,000
Էվգաֆի նախարարութեան պաշտօնեայք	6,480
Առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնեայք	5,470
Մաքսային վերատեսչութեան պաշտօնեայք	12,380 20
Երկրագործական Դրամատան պաշտօնեայք	3,098
Իստայէի Մախսուսէի պաշտօնեայք	5,400
Շիրք. Խայրիյէի պաշտօնեայք	33,630
Իգդամ լրագրոյ խմբագիրք ու պաշտօնեայք	500
Պանք Էնթէռնասիօնալ տը Բառի	21,600
	2,552,035 10

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ռուսական ու սերպիական դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. խորհրդականին հետ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.—Պրուսայի կուսակալութիւնը հեռագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան՝ թէ Կէօնան գաւառակին մէջ օգոստոս 3ի գիշերը ժամ 8.30ին և 8.35ին երկու անգամ երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուած են առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

—Օգոստոս 6ի առաւօտեան ժամ 2.5ին Կէմլէքի մէջ թեթեւ ցնցում մը։

—Սէլանիկի Սարը Շապան անուն տեղը օգոստոս 3ի չորեքշաբթի գիշերը ժամ 6ին թեթեւ և ժամ 8ին՝ սաստիկ ցնցումներ. սակայն ո և է վնաս չեն պատճառած։

—Այտընի Սէրայ գաւառակին մէջ օգոստոս 6ի գիշերը ժամ 5.30ին ցնցում մը զգացուած է. ո և է վնաս չէ պատահած։

ՀԱԼՔԱԼԸՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.—Վեհ. Սուլթանը, երկրագործութեան համար իր ունեցած բարձր հոգածութեամբը, Հալքալըի երկրագործական վարժարանին շնորհեր է ամերիկեան հնձող-կապող գործի մը և երեք արօր։ Այս մեքենաները, վարժարանին պաշտօնէութեան ներկայութեանը փորձուելով, նախագահութեամբ Էրամ էֆէնտիի, շատ լաւ արդիւնք տուեր են։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. Ֆիկէրաի տեղ, որ պետական խորհուրդին անդամակցելու համար Մատրիտ կ'երթայ, Թանճէրի սպանիական դեսպան Պ. Բոտէսթա մայրաքաղաքս պիտի փոխադրուի նոյն պաշտօնով։

ԼԱ ՀԷՅԻ և Սթօքհոլմի օսմ. դեսպանութիւնները վերջնապէս Բրիւսէլի դեսպանութեան միացնել որոշուեր է։

ԳԱՍԱԲԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Երբ Պալթինօլի ընկերութիւնը շահակից էր Գասաբայի գիծը մինչեւ Աֆիօն-Գարահիսար երկարելու գործին, ճարտարագէտներ ղրկած էր ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։ Այդ ընկերութիւնը հիմակ ձեռք քաշած ըլլալով գործէն, աշխատութիւնները իր վրայ առած է Վիգալի ընկերութիւնը որ նոր ուսումնասիրութիւններ կատարել պիտի տայ։ Այս նպատակով ութ ճարտարագէտներ Գասաբա կը սպասուին նախորդ շաբթու։ Այդ խումբին գլուխը կը գտնուի ֆրանսացի նշանաւոր ճարտարագէտ մը որ մինչեւ հիմայ վարած է Կորնթոսի ջրանցքին շինութիւնը, Իզմիրի Ահէնկ լրագրին խօսքին նայելով, նոր գծին շինութիւնը պիտի սկսի հոկտեմբերի սկիզբը։

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՐԿԱԾԵԼՈՑ.—Պաղտատի մէջ հանգանակութեան ձեռնարկուած է ի նպաստ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժէն վնասելոց։ Մինչեւ հիմայ հաւաքուածներէն հազար ոսկի ղրկուած է կեդրոնական յանձնաժողովին։

—Միտիլլիի մէջ հարիւր ոսկի հաւաքուած է։

—Այտընի Մէքրի գաւառին մէջ 4000 ղրշ. ի նպաստի տոմսեր սպառուած և նորէն 10,000 ղրշի տոմսեր ուղղուած են։ Գարա-Աղաճի մէջ ալ 10,000 ղրշ. հաւաքուած է։ Տէնիզլիի գաւառին մէջ նպաստամատոյց յանձնաժողով մը կազմուած է։

—Ֆրանսայի ամարանոցներէն, ուր կը գտնուի այս պահուս Բարիզի բարձր դասը, հետզհետէ լուրեր կը հասնին, Կ. Պոլսոյ երկրաշարժին արկածելոց ի նպաստ կազմակերպուած հանդէսներու։ Օգոստոս 3/15 ին, Թրուվիլի մէջ պիտի տրուէր թատերական ներկայացում մը, մասնակցութեամբ նշանաւոր արուեստագէտներու։ Օբերայի ու Քօմէտի-Ֆրանսէզի հանդիսականներ կազմող ազնուական ընտանիքներ ներկայ պիտի գտնուէին այս մարդասիրական հանդէսին։

Կօլուա ևս կը ծանուցանէ թէ Էվիանի մէջ ալ շքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի նոյն նպատակաւ, տիկին տը Պրանքօվան իշխանուհւոյն հովանաւորութեան ներքեւ։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱ.—Առողջապահական վարչութիւնը կը հաղորդէ թէ օգոստոս 10 էն սկսեալ (Ն. Տ.), հինգ օրուան քարանթինա հաստատուած է Անվէրսէն (Պելճիքա), Ամսդէրտամէն Ռոթթէրտամէն և Լա Հէյէն (Հոլանտա) եկող նաւերուն համար։ Այս քարանթինան պիտի մաքրուի Քլազօմէնի, Պէրութի կամ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մաքրանոցներէն մէկուն մէջ։

ՉԱՄԻՉ.—Մալիյէի մէջ երէկ յանձնաժողով մը ի նիստ գումարուեցաւ նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշայի նախագահութեամբ և չամիչներու խնդրոյն վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Յանձնաժողովը կը կազմէին Մալիյէի ժողովին նախագահ Իպրահիմ էֆէնտի, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան հաշուակալ Սաատի պէյ, Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պէրթրամ էֆէնտի, Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Ղալիպ պէյ, մաքսային վերատեսչութեան հաշուակալ Ճէմալ պէյ, անտառաց, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութեան օգնական Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնտի և Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի։ Ներկայ էր նաեւ հանրային պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Պ. Վինսընդ Քայլար։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.—Էտիրնէի մէջ օգոստոս 6էն 7, չորս դէպք, որոց մին մահացու։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

Ճիսրը Մուսթաֆա Փաշայի մէջ օգոստոս 5էն 7, մահացու մէկ դէպք։ Առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։ Նոյն գաւառակին Ջէրմիկ գիւղին մէջ մարդ մը կասկածելի նշաններով մեռած ըլլալով, հարկ եղած միջոցներն ի գործ դրուած են։

—Պրուսայի Խնէկէօլ գիւղաքաղաքին մէջ օգոստոս 5էն 6, մահացու մէկ դէպք։ Առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

Էսկիշէհրի մէջ տասներկու մահ, որոց երեքը մահացու։ Առաջուան բռնուածներէն հինգ մահ։

Իզնիկի մէջ նոր դէպք չէ պատահած։ Առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։ Չորս հիւանդներ ապաքինած են։

—Էնկիւրիի մէջ օգոստոս 6էն իննը դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն վեց մահ։ Օգոստոս 6էն 7, հինգ դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն չորս մահ։

Եօզղատի մէջ օգոստոս 6էն երկու դէպք և առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։ Գայսէրիի մէջ քանի օրէ ի վեր դէպք չէ պատահած։

Այաշի մէջ օգոստոս 5էն, հինգ դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն հինգ մահ։

—Օգոստոս 6էն 7, Գօնեայի ու Գասթէմունիի Քէնղըրի գաւառին մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ մէջ հանդիսաւոր կերպով տեղի ունեցեր է պանդուխտներու հիւանդանոցին և կատաղութեան ախտին դարմանատան հիմնարկէքն՝ ի ներկայութեան կուսակալին և այլոց։ Ոչխարներ զենուեր և բարեմաղթութիւններ եղեր են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Այդ շէնքերու կառուցման համար 127,000 ղրշ. ծախք հաշուած է։

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ոսկերիչներէն Պ. Էտմօն Պահման ինը հարիւր ֆիօրին նուիրած է ի նպաստ Համազգային Անկելանոցին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին արտաքին ախտաբանութեանց ուսուցչի օգնական վիրահատ Ճէմիլ պէյ երէկ իրիկուն արեւելեան Ճեպընթացաւ կառախումբով Բարիզ ուղեւորեցաւ՝ ներկայ գտնուելու վիրաբուժական համաժողովին։

ՀԷՅՊԷԼԻԻ Յունաց աստուածաբանական վարժարանին վերաշինութեանը համար 4600 ֆրանք ղրկուած Աթէնքէ։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ ոսկերիչներու մասը և Ճէվահիր Պէտէսթէնին բանալու համար արտօնութիւն տրուած է։

ՆԵՐՈՒՄ.— Ատանացի Քէլ Հասանօղլը Հիւսէյին, որ անվայել լեզու մը գործածած ըլլալուն համար ի Հալէպ բերդարգելութեան դատապարտուած էր, ինքզինքն ուղղած ըլլալով ներման արժանացած է և վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձի օրն ազատ պիտի արձակուի։

Պ. ՆԱԿԷԼՄԱՔԷՐՍ, արտօնատէր Գասապայի երկաթուղւոյն և տնօրէն մաճճաքարծ կառախմբոց ընկերութեան, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ ընտանեօք, և Թարապիայի Սըմմըր-Բալաս օթէլն իջեւանեցաւ։

ԿՏԱԿ ՄԸ.—Պօյաճըգիւղցի սեղանաւոր Եանի Զօղրաֆօ, որ անցեալները մեռաւ, կտակած էր որ տարեկան հարիւր ոսկւոյ գումար մը յատկանայ Պօյաճը գիւղի յոյն վարժարանին ու աղքատաց։ Ժառանգորդք առաջարկած են ատոր տեղ մէկ անգամէն հազար ոսկի տալ՝ կալուած մը գնելու և վարձքը վարժարանին ու աղքատաց յատկացնելու համար։ Ֆէնէրի Պատրիարքարանն ընդունած է այդ առաջարկը։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ կողմը ռուսական սահմանագլխոյն վրայ Ատաքէնտ, Սարըղըլըք և Գօրը գիւղերուն մէջ Սպարապետի Դրան կողմէ զինուորական շղթայներ պիտի հաստատուին ուղեւորներու անդորրութեանը համար. Նոյնպէս սահմանագլխուն մօտ շէնք մը պիտի կառուցուի, մաքսային ու անցագրի պաշտօնէից և այլոց յատուկ։

ՆԱԽԱՑԻՆ զինուորաց վաշտին նուագածուաց խումբին գործիներուն տեղ նորեր պիտի բերուին Եւրոպայէն։

ԱՆՏԱՌԱՑ ՀՐԴԵՀ։—Այտընի Զուպուք Տաղը անուն տեղը անտառ մը բռնկելով չորս օր այրեր և Նազիլլիի ու Գարասուի անտառներն ալ բռնկեր են։ Մեծ քանակութեամբ խոզկաղիններ այրած են։

ԲԷՐԱՅԻ գերմանական դպրոցին Հոգաբարձութիւնը երէկ գումարում մը ունեցաւ Թէվֆիքիյէի մէջ, խորհրդակցելու համար դպրոցին վերաշինութեան միջոցներուն վրայ, վասն զի այդ շէնքը մեծապէս վնասուած է երկրաշարժէն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՈՒԽՏԱՒՈՐՔ. — Յառաջիկայ ուրբաթ Մարսիլիայէն ճամբայ կելլէ ֆրանսացի ուխտաւորաց նոր կարաւան մը, Կ. Պոլիս եւ Աթէնք այցելելէ ետք՝ Երուսաղէմ ուղեւորելու համար։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը գրեն թէ նահանգին ամէն կողմը հունձքերը սովորական միջին վիճակ մը ցոյց կուտան։ Այս գուշակութիւն այժմէն կարեւոր անկում մը առաջ կը բերէ արմտեաց գնոյն վրայ, վասնզի առաջուց արմտիք ամբարող վաճառականները կուզեն ձեռքէ հանել զայնս, նոր արմտիքներուն հրապարակի վրայ երեւնալէն առաջ։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ կը գրեն թէ ապրիլ ամսոյ մէջ պատահած ողողումներէն թէեւ կը վախցուէր որ արտերը վնասուին, սակայն հունձքի ժամանակ գոհացուցիչ արդիւնք ձեռք բերուած է։ Մեծ քանակութեամբ արմտիք տարուած է Պաղտատի հրապարակը, սակայն առնող չըլլալով, գիները աղէկ վիճակի մէջ չեն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան արկղէն գողցուած վաթսուն հազար ղրուշի գումարին համար ամբաստանելոց նկատմամբ Բերայի հարցաքննիչ դատաւորին կողմէ կատարուած քննութիւնք աւարտած և հասկցուելով որ այդ անձինք նոյն գողութեան հեղինակներն են, տեղեկագիրն յանձնուած է Ամբաստանիչ ատենին, որ հաստատած է այդ որոշումն եւ հետեւաբար ամբաստանեալք իբրեւ ոճրագործ պիտի դատուին Եղեռնադատ ատենին առջեւ։ Ամբաստանեալներն են առաջին արկղակալ Մէհմէտ էֆէնտի, երկրորդ արկղակալ Ահմէտ էֆ., մթերանոցի պաշտօնեայ Յովակիմ էֆէնտի, սենեկապահ Ղազար, ասոր եղբօրորդին՝ Ոսկեան և ծխավաճառ Մարտիրոս ու Փիլիպպոս։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա, որ Նաիփ էֆէնտին իրեն փոխանորդ կարգելով քննական պտոյտի ելած էր, Իզմիր-Գասապայի երկաթուղւոյն տնօրէնին հետ Սօմա և անտի Պէրկամա գացեր է։ Կուսակալը Ագհիսար և Մաղնիսա ալ պիտի այցելէ։

—Նահանգին Իտարէի ժողովոյ այն անդամոց տեղ, որոց պաշտօնավարութիւնն աւարտած է 1309 տարւոյ վերջերը, ընտրութիւն կատարուելով, անդամ կարգուած են Հաճի Էշրէֆ փաշա, Իւչչագիզատէ Սաադ պէյ և Սպարթալեան Ստեփան էֆէնտի։

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Յուլիս 30 էն օգոստոս 5, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ 185 մահեր պատահած են, որոց 104 ն այր և 81 ը՝ կին։ Ասոնց 102 ն՝ իսլամ են (54 այր, 48 կին), 76 ը՝ քրիստոնեայ (47 այր, 29 կին) և 7 ը՝ հրեայ (3 այր, 4 կին)։

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Ա. շրջանակի պաշտօնատունը Շահզատէ Պաշիէն Կօսքա փոխադրուած է յատկապէս վարձուած ապարանքի մը մէջ։

ԻԶՄԻՐԻ Ահէնկ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Միացեալ-Նահանգաց կառավարութիւնը զեղչ մը բրած է Իզմիրի արտադրութեանց ոմանց մաքսատուրքին վրայ։ Թուզի իւրաքանչիւր լիտրէն 2 ½ սանթիմի տեղ 1 ½ պիտի առնուի Բուրզէն և աֆիոնէն մաքսատուրք չպիտի առնուի։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նահանգին անտառաց ընդհանուր քննիչ Գաւնիկ էֆէնտի հրաժարեցուցուած և անոր յաջորդած է Գըրգքիլիսէի անտառաց քննիչ Խալուսի էֆ։

ՌՈՒՍԻՈՅ Քուպան նահանգէն երկու հարիւր ընտանիքի չափ իսլամներ արտօնութիւն խնդրած են Թուրքիա գաղթելու։

ԿԷՄԼԷՅԻԿԻ մէջ քոլերա երեւան ելած է։ Այդ ախտէն առաջին անգամ բռնուեր է Իզնիկի լիճին մէջ մակուկավարութիւն ընող Սթէֆանի Վէրնի անուն մարդ մը, որ Կէմլէյիկ գացած էր։ Տեղական կառավարութիւնն անմիջապէս հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է։ Տօքթ. Ֆէրիտ պէյ այսօր Կէմլէյիկ պիտի երթայ։

ՇԻՇԼԻ բնակող Պ. Ռօպէնսոնի տունէն 250 ոսկւոյ արժողութեամբ նիւթեր գողցուած են։ Սպասաւորը անյայտ եղած է. ոստիկանութիւնը զայն գտնելու հետամուտ է։

ԲԷՐԱՅԻ պատժական ատեանն երկու ոսկւոյ տուգանքի դատապարտեց Մատամ Լաւէսթ անուն կին մը, որ առանց վկայականի բժշկութիւն ընելուն համար ամբաստանուած էր։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.— Կիրակի գիշեր ոճիր մը գործուեցաւ Բանկալթիի Չիմէն փողոցին մէջ։ Նոյն փողոցը բնակող Ճուզէբբօ, իտալացի Ճիօվանի և Եօրկի գինով վիճակի մէջ նուագածութիւն ընել կուտային, երբ մէջերնին կռիւ ծագեցաւ։ Ճուզէբբօ դաշոյնը քաշելով Ճիօվանիի ու Եօրկիի փորը մխեց և երկուքն ալ ծանրապէս վիրաւորուեցան։ Ճիօվանի քիչ յետոյ մեռաւ. Ճուզէբբօ, թէեւ փախած էր, սակայն քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։

—Երէկ, Պոլսոյ Ակսէրայ թաղին մէջ Իպրահիմ անուն ութամեայ տղայ մը կառքի մը տակ մնալով մարմնոյն այլեւայլ մասերը վիրաւորուեցան։

—Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Ալի պէյի խոհարարը՝ Մուհարրէմ անուն քսանամեայ երիտասարդ մը, կիրակի իրիկուն ի Րումէլի-Հիսար ծովեզերեայ ապարանքին առջեւ ծովը մտած էր, սակայն լողալ չգիտնալով խեղդուեցաւ։

—Երէկ, Պոլսոյ Ֆազըլ Փաշա թաղին մէջ տան մը վերի յարկէն աղիւս մը ինկաւ Պէհճէթ անուն երիտասարդի մը գլխուն վրայ, որ բաւական վիրաւորուեցաւ։

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ԷՐԶՐՈՒՄԻ

1892—93 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

(Շարունակութիւն երէկի թիւէն։)

Վարժարանին ուսումնական բաժնին վերաբերեալ կամաւոր ուսումներէն Անգղիերէնը այս տարի ևս չաւանդուեցաւ, հարկ եղած թուով փափաքողներ չըգտնուելուն համար։

Դաշնակի դասընթացքին կը հետեւէին 7 թոշակաւոր աշակերտներ, բաժնուած 2 կարգերու, որոնց ստորինին մէջ կային 5 հոգի Ա. Դասարանէն, և բարձրագոյնին մէջ՝ 2 հոգի Դ. Դասարանէն։

Ջութակի դասընթացքին կը հետեւէին 16 թոշակաւոր և 12 ձրիավարժ աշակերտներ, ընդամէնը 28 հոգի, բաժնուած 3 կարգերու, որոնց Առաջինին (ստորինին) մէջ կային 11 հոգի Ա. Դասարանէն, Երկրորդին մէջ՝ 7 հոգի, 4ը Դ. և 3ը Ե. Դասարանէն, և Երրորդին մէջ՝ 10 հոգի, 4ը Դ. 1ը Ե. և 5ը Զ. Դասարանէն։

Թէ՛ դաշնակածուներուն և թէ՛ ջութակածուներուն իւրաքանչիւր կարգը կառնէր շաբաթը 2 դաս, և կընէր օրը իբր 1 ժամ կրթութիւն՝ ազատ և կամ սերտողութեան յատկացեալ ժամերուն մէջ։

Աշակերտաց գործածութեան յատկացեալ ձեռնարկները գրեթէ միեւնոյն գրքերն էին, որոնք յիշուած են նախորդ Տեղեկագրին մէջ։

Առաջին կիսամեակի քննութիւնք, որոնք ներքին էին, տեւեցին փետրվար 25էն մինչեւ 27, ընդ ամէնը 3 օր։ Քննութիւնք դասարանական լինելով տեղի կունենային մի և նոյն ժամանակ բոլոր դասարաններուն մէջ, և պատրաստուած կարգացոյցին համաձայն սկսելով առաւօտեան ժամը 8,10ին ըստ Եւրոպացւոց՝ կը տեւէին մինչեւ կէս օր։ Իւրաքանչիւր դասարանի մէջ ամէն օր 3էն 4 դասերն իրարու ետեւէ կառնուէին 50ական վայրկենի տեւողութեամբ ու 10ական վայրկենի ընդմիջմամբ։

Տարեկան հրապարակային քննութիւնք տեւեցին յունիս 28էն մինչեւ յուլիս 3, ընդամէնը 6 օր։ Պատրաստուած կարգացոյցին համաձայն, որմէ օրինակ մը ուրիշ անգամներու պէս փակցուած էր Վարժարանին մեծ դրան ներսի կողմը, ունկնդրել ուզող հասարակութեան համար, տեղի կունենային կէսօրէն առաջ, ըստ եւրոպացւոց ժամը 7½էն մինչեւ 9¾, եւ դասարանական լինելով՝ ամէն օր իւրաքանչիւր դասարան ընդհանրապէս կունենար 2 առարկայ, որոնք կը տեւէին մէկ մէկ ժամ, եւ մէկ քառորդ ժամու ընդմիջմամբ կառնուէին իրարու ետեւէ։

Քննութեանց կ՚ունկնդրէին ամէն օր տեղացի աշակերտաց ծնողք կամ խնամակալք եւ հասարակութենէն բազմաթիւ անձինք։ Քննութեանց ներկայ գտնուելու շնորհն ըրին նաեւ Գեր. Պատր. Փոխանորդ Սրբազան Հայրը, Գաւառիս Կրթական Ժողովի (Մէարիֆի) Ազն. Նախագահը, քաղաքային Իտարէի Ազն. Տնօրէնը, Վարժարանիս Պատ. Հոգաբարձութիւնը և Գաւառական վարչութեան Պատ. Ուսումն. Խորհուրդի անդամներէն ոմանք։

Քննութեանց վերջին ժամէն յետոյ, որու նիւթն էր ընթացաւարտ դասարանի կրօնական ուսումնը, կրօնուսոյցը պարագային յարմար վերջաբանով մը Տեսչութեան և Ուսուցչական մարմնոյ կողմէ հրաժեշտ տուաւ ընթացաւարտներուն և փակեց ուսումնական տարին։ Յաջորդ օրը (կիրակի) Եկեղեցւոյն մէջ Ս. Պատարագէն յետոյ ընթացաւարտք ըստ սովորութեան հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել տուին լուսահոգի Հիմնադիր Բարերարին համար։ Հանդիսադիր Պատրիարքական Փոխանորդ Սրբազանը արարողութենէն յետոյ դառնալով ընթացաւարտներուն, որոնք ատեանին մէջտեղ խմբուած էին սեղանի շուրջը, հայրական սրտաշարժ խրատներ ուղղեց նոցա. յիշեցուց թէ այսուհետեւ իրենք են իրենց անձին տէրն ու պատասխանատուն, մինչդեռ մինչեւ ցարդ Վարժարանն էր որ այդ հոգը կը կրէր իրենց համար, ուրեմն պէտք է որ ամենայն մտադրութեամբ ու արթնութեամբ հսկեն այսուհետեւ կենաց մէջ իրենց ընելիք ամեն մէկ քայլին վրայ. պէտք է որ, ըսաւ, աշխարհի մրրկածուփ ովկիանին մէջ, ուր կ՚երթան նետուելու, իրենց կենաց նաւուն համար իբրեւ փրկարար ղեկ միշտ անեղծ ու անաղարտ պահեն իրենց ստացած կրօնական-բարոյական դաստիարակութիւնը. ապա օրհնեց զիրենք ու իրենց ծնողները, Հիմնադիր-Բարերարի յիշատակը, Վարժարանիս Վարչական մարմիններն ու Ուսուցչական խումբը և պահպանիչով փակեց հանդէսը՝ աղօթելով վասն կենաց Օգոստափառ Կայսեր։

Աշակերտք ամենքն ալ փոխեցին իրենց դասարանները, միայն թէ նոցանէ 15 հոգի թէ՛ տարուան ընթացքին մէջ և թէ՛ քննութեանց միջոցին այս կամ այն ուսման մէջ տկար գտնուած լինելով՝ պատուէր ստացան արձակուրդի միջոցին յատկապէս պարապելու նոյն ուսումներով։

Այդ 15 աշակերտներէն 6ը Ա.էն, 8ը Դ.էն և 1ը Ե.էն էին։

Իրենց ուսմանց ընթացքն աւարտեցին հետեւեալ 17 աշակերտք.

1. Արծնեան Արամ	Էրզրումցի	Ձրիավարժ
2. Պաքալեան Սեդրոս	Սըվազցի	Թոշակաւոր
3. Դանիէլեան Դերենիկ	Երզնկացի	»
4. Թաթիկեան Արամ	»	»
5. Խոտիշեան Մանուկ	Տրապիզոնցի	»
6. Հանէսեան Վահան	Էրզրումցի	»
7. Հէյրանեան Գէորգ	Տիվրիկցի	»
8. Հէյրանեան Թորոս	»	»
9. Ճանճիկեան Սարգիս	Արաբկիրցի	»
10. Միսաքեան Յարութիւն	Խարբերդցի	»
11. Նազարեան Վահան	Էրզրումցի	»
12. Զարըբլեան Յովհաննէս	Էնկիւրիցի	Ձրիավարժ
13. Զուլամեան Տիգրան	Էրզրումցի	»
14. Պօտոսեան Ռուբէն	Շ. Գարահիսարցի	Թոշակ.
15. Սարաֆեան Ռուբէն	Էրզրումցի	Ձրիավարժ
16. Տ. Յարութիւնեան Բարունակ	Վանցի	»
17. Օհանեան Հրաչեայ	Պանտրմացի	»

Վերոյիշեալ 6 ձրիավարժք իրենց բարոյական պարտաւորութեան համաձայն ուսուցչութեան պաշտօն պիտի կատարեն իրենց ծննդեան երկիրներուն մէջ կամ այլուր, և չենք տարակուսիր թէ իրենց երիցագոյն ընկերներուն պէս եռանդ ու յաջողութիւն ցոյց պիտի տան այդ դժուարին, սակայն վսեմ պաշտօնին մէջ։

Արհեստանոցին մէջ կ՚աւանդուէին կօշկարարութեան և հիւսնութեան ճիւղերն, ուսուցչաց ցանկին մէջ ասկէ առաջ յիշուած 2 Արհեստապետ-ուսուցչաց առաջնորդութեան ներքեւ։

Վարժարանի ուսումնական բաժնին վերաբերեալ աշակերտներէն՝ Կօշկարարութեան ճիւղին կը հետեւէին 11 թոշակաւորներ, որոնց 3ը Ա.էն, 6ը Դ.էն և 2ը Զ.էն էին. իսկ Հիւսնութեան ճիւղին կը հետեւէին 8 թոշակաւոր և 2 ձրիավարժ աշակերտներ, ընդամէնը 10 հոգի, որոնց 1ը Ա.էն, 1ը Դ.էն, 4ը Ե.էն և 4ը Զ.էն էին։ Թէ՛ Կօշկարարները և թէ Հիւսները ամեն օր մէկ մէկ ժամ կը պարապէին Արհեստանոցին մէջ։

(Շարունակելի)

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՅՈՑ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ

Ուսումնարանիս դասերը վերստին պիտի սկսին առաջիկայ Սեպտեմբեր ամսոյս 1 ին (Հ. Տ.)։

Ինչպէս արդէն ծանօթ է, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանն երկրորդական դասական կրթութիւն կ՚աւանդէ, Եւրոպայի Լիսէ, Գոլէժ և Ժիմնազ կոչուած վարժարաններուն ծրագրին համեմատ։

Այն պատուական ազգայինք որ կը փափաքին իրենց զաւակներն Ուսումնարանը դնել, կրնան դիմել Խնամակալ-Տնօրէնին՝ ծրագրին և ընդունելութեան պայմաններուն տեղեկանալու համար՝ Բերա, Եէշիլ փողոց, թիւ 1, Չորեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը մինչեւ կէս օր։

Բերա, 8/20 Օգոստոս 1894

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանի

77 1—6

ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Համազգեաց Օրիորդաց Վարժարանին դասերը վերստին պիտի սկսին առաջիկայ Սեպտեմբեր ամսոյն 1 ին (Հ. Տ.)։

Այն պատուական ազգայինք՝ որ կը փափագին իրենց աղջիկները վարժարանս դնել, կրնան՝ ծրագրին և ընդունելութեան պայմաններուն տեղեկանալու համար՝ դիմել Տեսչուհւոյն, Երկուշաբթի և Հինգշաբթի օրերը մինչեւ կէս օր, Բերա, Լալէ փողոց, թիւ 11։

Բերա, 8/20 Օգոստոս 1894

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Համազգեաց Վարժարանի

76 1—5

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ԹԱՏՐՈՆՔ

Բօնքօրտիայի իտալական խումբն այս գիշեր պիտի ներկայացունէ Armi ed Amori, օբէռէթ 3 արարուածով, և վաղը գիշեր, ի խնդրոյ հասարակութեան՝ Il venditore di Uccelli, օբէռէթ 3 արարուածով, Բառլօ Զէլլէրի։

ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ ՍԸՊԵԱՆ

Դիւրուսոյց Մէթոտ

ՕՍՄ. ԳԵՂԱԳՐ. ԵՒ ԳՐԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ

Շատոնց ի վեր սպասուած սոյն ընտիր հեղինակութիւնը, զոր ծանօթ օսմ. գեղագիր և ուսուցիչ Մ. Տէօքէեան էֆ. իւր ճարտար գրչաւը գրած է, մէկ երկու շաբթուան մէջ ի լոյս պիտի ընծայուի ընտիր թուղթով, վիմագրական մաքուր տպագրութեամբ և աժան։

Աւելորդ է ըսել թէ՝ մեր մէջ առաջին անգամ ըլլալով Օսմ. նախնական և երկրորդական դպրոցներու (մէքթէպի իպթիտայիէ վէ րիւշտիյէ) համար հեղինակուած սոյն գեղագրութեան մեթոտին շնորհիւ մեր ազգ. վարժարանաց աշակերտք Օսմ. ռիւշտիյէներուն հաւասար գիր պիտի ունենան։

Դիմել հեղինակին գրասենեակը Ջիվէր Պէյ խան, թիւ 15, Քիւրէքճիլէր ճատտէսի, Ղալաթիա։ 75 1—4

ԱԶԴՔ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ

Հանրային պարտուց մասնագէտին ձեռքով գտուած 60.351 քիլօ ծխախոտը, որ կը ներկայացունէ տասանորդն ու բաժինը այն գնումներուն վրայ զորս Րէժին վեց ամսուան մէջ ըրած է 1309ի հունձքէն Իզմիր մէջ, աճուրդի դրուած է թէ տեղւոյ վրայ և թէ ի Կ. Պոլիս, պայմանով որ աճուրդը տեղի ունենայ օգոստոս 3/15ին յաջորդող 31 օրերուն մէջ և փոխարժէքը կանխիկ ընդունուի՝ ծխախոտները յանձնուելուն պէս Իզմիր մէջ։

Վաճառական Պ. Սիմէօնաքի Քօքոնիոս, արդէն իւրաքանչիւր օխային 5 ղրշ. առաջարկած է մէճիտիէն 20էն։ Անոնք որ կը փափագին աւելի գին տալ, կը հրաւիրուին ներկայանալ ի Կ. Պոլիս, հանրային պարտուց կեդրոնատեղին, և, Իզմիր, նոյն վարչութեան գործակալութեան, աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններ առնելու համար։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

* *

1310 սեպտեմբեր ամսուն մօտ, որ 2° պայմանաժամն է ոգելից ըմպելիներու տուրքերուն, օսմ. հանրային պարտուց վարչութիւնը կը ծանուցանէ Կ. Պոլսոյ և արուարձաններու ոգելից ըմպելի վաճառողներուն թէ, կանոնագրին ժ. յօդուածին վերջին հատուածին տրամադրութեանց համեմատ, պարտաւոր են օգոստոս ամսուն մէջ դիմել ոգելից ըմպելիներու տեսչութեան, սեպտեմբերէն առաջ վճարելու համար կանոնական տուրքը և նոր թէզքէրէներ առնել։ Նոյնպէս կը ծանուցանէ թէ յիշեալ տեսչութիւնը սկսած է գանձել սոյն տուրքերը և նոր թէզքէրէներ յանձնել, և թէ անոնք որ մինչեւ օգոստոսի վերջը չառնեն սոյն թէզքէրէն, կանոնական պատիժներուն պիտի ենթարկուին անխտիր։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

2—5

ՕԳՏԱԿԱՐ ՇԱՆՈՒՑՈՒՄ

Երկրաշարժէն վնասուող վաճառականաց և արհեստաւորաց դիւրութիւն մը ընծայելու նպատակաւ՝ փայտաշէն մեծ ապարանք մը, որ կը գտնուի ի Պոլիս Ուզուն Չարշը Շարգ Չարշըի մօտը թ. 176՝ Սպարապետի դուռը տանող զառիվայրին վրայ թ. 3 և որուն չորս կողմը բաց է և դիրքն օգտաւէտ, իւրաքանչիւր սենեակն առանձին առանձին վարձու պիտի տրուի գրասենեակի համար։ Երկու հազար կանգունէ աւելի պարտէզի մը, ուր կան ծառեր և ծաղիկներ, չորս կողմէ երեսունի չափ խանութներ շինուելու վրայ են արհեստաւորներու յարմար եղանակաւ, որք չափաւոր գներով վարձու պիտի տրուին։ Դիմել սեղւոյն գրագիր Զարիֆ էֆէնտիի։

68 2—5

Աղիւսի գործարանատէր Եղիա էֆ. Շահպազեան, ի դիւրութիւն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց, գրասենեակ հաստատած է Ղալաթիա, Գարաքէօյ, Եէնի-խան թիւ 11, 12 ուր կը գտնուին շինութեանց վերաբերեալ մեքենայի եւ ամեն տեսակ աղիւսներու օրինակներ։ Գիներն յոյժ գոհացուցիչ, հանդերձ վճարմանց դիւրութեամբ։ 37 9—30

THE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY

ՄԱՆՉԷՍԹՐ ԱՆԳԼԻԱ
1852ին հիմնուած
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000.000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1.540,000 » »

Ապահովագրութիւնք ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ քարաշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՈՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ. Ղալաթիա, Քիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 1
Փոխ-գործակալ
ՊԵՏՐՈՍ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ
Պոլիս, Անանիտտի խան

ՀԷՅՏԷԼԱՆԻ'Ի
ՀԷՅՏԷԼԱՆԻ'Ի
ՀԷՅՏԷԼԱՆԻ'Ի

1894ի օրինակներ, Տըրոր օդաձան քաուչուններով ու սնամէջ քաուչուններով, առաջին տեսակ։

Կը գտնուի Պ. Պ. ՊՈՆՏ ՍԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ քով, Ղալաթիա, Քիւչիւք Թիւնէլ խան։ Ներկայացուցիչք անգլիական գործարաններու։

Կը խնդրուի քննել և բաղդատել։ 54

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի շահանէ իչուն էգմին ալընաճագ լահմըն վէ միւթէֆէրրիաթըն մինագասաըրնա պաշլանըլաճաղընտան թալիպ օլանլարըն բազար վէ չարշանպէհ կիւնլէրի Խազինէի ճէլիլէի միւշարիլէյհանա պուլունմալարը իլան օլունուր։ 2—3

6 աղուստոս 310

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

9/21 Օգոստ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուականք	Ընթացիկ Գիներ Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1831	64 —	64 —
» 10,241,048	100		1	» » B		40 —	40 10
» 30,332,811	100		1	» » C		29 30	29 30
» 43,963,396	100		1	» » D		27 32	27 34
Ֆր. 793,000,000	400		—	Րումելիի Երկաթուղի	1870	125 25	125 75
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	98 —	99 —
Ֆր. 185,681,180	500		5	Բրիօրիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթ	1886	— —	— —
	Անուանական	[illegible]					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	8 25	8 20
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1872	3 18	3 25
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	4 30	4 30
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	37 —	37 50
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	300 —	300 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		470 —	470 —
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	6 25	6 27
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ		520 —	522 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	19 27	19 28
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	1 87 ½	1 77 20
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	6 40	6 47 ½
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1832	350 —	350 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	2	30
1 ամսուան համար	4	25
1 օրուան համար		85
Ռըբմր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)		30
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	110	
Փարիզ » Ֆր.	22	90
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	25
Պերլին չէք Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	75
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	12
20 Ֆրանքնոց	87	20
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Ֆիորին	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	46
Մէճիտիյէ	108	—
Մանր արծաթ	108	—
Մէթալիք	98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 20 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	40	25
» » C »	27	55
D (Բացուած »	25	35
(Գոցուած »	25	37
Րումելիի Երկաթուղի »	125	75
Բրիօրիդէ »	487	50
Մաքսային Պարտաթուղթ »	503	12
Օսմանիյէ »	458	75
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	448	12
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	633	43
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	103	30
» » 3½% »	108	22
» Իտալական »	81	55
Քրէտի Լիոնէ »	741	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	887	50
Քոնդուառ տ'Էսքոնդ »	510	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2877	—
Եգիպտական Միացեալ »	520	62
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	205
ՎԻԷՆՆԱ 20 Օգոստ.		
Րումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	66	40
Օսմ. Ռէժի »	218	50
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	80
« Փարիզի » »	49	42

ԼՈՆՏՈՆ 20 Օգոստ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	64	—
» » B »	40	25
» » C »	27	37
D (Բացուած »	25	06
(Գոցուած »	25	06
Օսմ. Փոխառ. 1871ի (Փոփոխեալ)	98	25
Փոխառ. 1877 (Տիֆէնս Լօն)	103	50
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	15	18
Այտընի Երկաթուղի »	11	50
Գասապայի » »	19	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	25
Առանձնաշնորհեալ » »	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	101	93
Ռանթ Հելլենական 5% »	32	—
» » 4% »	35	—
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	85	50
» » Նոր 6% »	98	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	312
ՊԵՐԼԻՆ 20 Օգոստ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	99	20
Րումելիի Երկաթուղի »	109	70
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	93	20
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	345
» Փարիզի » 2 ամիս	80	80

ԽՆԴԻՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Ստորեւ կը հրատարակենք բնալուծական տեղեկագիր մը զոր խմբագրած են կառավարական նշանաւոր քիմիագէտ Պ. Փէթրօ Ափէրի և Ցուրիխի համալսարանին արհեստական քիմիագէտ և բնական գիտութեանց վարդապետ Պ. Կ. Սինկրոս՝ մայրաքաղաքիս մէջ սպառուող տեղական կամ օտար երկիրներէն եկող գոնեաքներուն անխարդախ բաղադրութեան, ընտիր տեսակին և հանրային առողջութեան օգտակարութեան մասին։ Այս երկու նշանաւոր քիմիագիտաց կողմէ խմբագրեալ պաշտօնական տեղեկագրէն ամեն ոք կրնայ լիապէս համոզուիլ թէ մայրաքաղաքիս մէջ սպառեալ գոնեաքներուն մէջէն ո՛րը նախապատուելի և առողջապահութեան տեսակէտով օգտակար համարուելու արժանի է։

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Թիւ 3146 Կ. ՊՈԼԻՍ. 4 Օգոստ. 1893

Մեզ յանձնուած ըլլալով քննել Ս. Ի. և Ե. Մէթաքսասի ի Պիրէոն պատրաստեալ գոնեաքին բաղադրութիւնն և եթէ Յունաստանէն եկող միւս գոնեաքներէն առաւելութիւն մը ունենալով նախապատիւ համարուելու արժանի է, նոյնպէս եթէ պատրաստեալ է զուտ գինիէ և նման այն օրինակին զոր երկու տարի յառաջ քննած էին, ձեռնարկեցինք անոր քննութեան որոյ արդիւնքն ստորեւ պիտի տեղեկագրենք։ Ըստ որում խնդիրն հանրային առողջութեան տեսակէտով բարձր նշանակութեան արժանի է, պարտ էր մեզ այլ և այլ խանութներէն մէկ մէկ օրինակ առնուլ որպէս զի լիովին ապահով ըլլանք սպառեալ գոնեաքին որակին վրայ, և ըստ որում խնդիրն իւր մէջ կը պարունակէ բազում դժուարութիւններ, այս մասին արհեստական քիմիագէտ Պ. Կ. Սինկրոսի աջակցութիւնն ևս խնդրեցին։

Այսու պատճառաւ տասն և չորս (14) կեդրոնական վաճառատուններու դիմեցինք որոց իւրաքանչիւրին մէկ մէկ շիշ օրինակներ ստացանք թէ՛ սնտուկներու մէջէ և թէ՛ իբր նմոյշ դրուած շիշերէ։

Մեր դիմած տասն և վեց վաճառատուններն են.

Ի Բէրա. Պ. Լալայի «Հէլվէտական» վաճառանոցը, Պ. Գաքավօփուլօսին «Վիէննական» վաճառ։ Նպարավաճառ Պ. Յիօնիկային, Փափա Եօրկիին «կեդրոնական նպարավաճառանոց, և Տիամանտօբուլօ եղբարց նպարավաճառանոցը։

Ի Ղալաթիա. Պ. Տ. Գրիստալիի նպարավաճառանոցը, Պ. Սաքիլլարիօսի «Օրէ'ա Էլլա'ս» նպարավաճ։ Պ. Տ. Նօմիգօսի շաքարավաճառանոցը և Պ. Տէսիլայի նպարավաճառանոցը։

Ի Պոլիս. Բէյվէնճի օղլուի վաճառատունը, Պ. Անագնօստօփուլօսի վաճառանոցը և Փանթազօփուլօսի վաճառանոցը։

Մեր հետազօտութիւնքն առաւել գործնական ընելու բաղձանօք, բաղդատելու համար այլ և այլ ուրիշ գոնեաքներ ևս ստացանք թէ՛ Յունաստանի և թէ Գաղղիոյ Պորտօյի երեւելի գործարաններէն։ Յետ երկար, բազմավաստակ, ինչպէս նաեւ քիմիական նուրբ վերլուծութիւններէ, հետեւեալ արդեանց յանգեցանք։

Պ. Մէթաքսասի տասն և չորս օրինակներուն բնական և արուեստական յատկութիւնքը քննելէ յետոյ, որոշեցինք գինւոյ, ոգիի, ջուրի և այլոց քանակութիւնը, եւ բաղդատեցինք մեր արտադրած արդիւնքը դարձեալ մեր կողմէ քննուած այլ գործարաններու գոնեաքներուն հետ։ Յետոյ լուծեալ ոգիին բնական յատկութեան և օտար տարերքներ պարունակելուն կամ չպարունակելու մասին ճշգրիտ քննութեան զբաղեցանք։ Առ այս հետեւեցանք այն միջոցներուն և եղանակներուն զորս կը ցուցնեն մեզ E. Adam, Jorissen, Cazeneuve, Coton et Barbet, Portes et Ruyssen, Cabasse, Chateau, Charles, Hébert, Viederholt եւայլն եղանակներ զորս քաղեցինք հետեւեալ հեղինակութիւններէ Baudrimont (Dictionnaire des alterations et falsifications 1882), G. Salet (Agenda du chimiste 1887), Barillot (Manuel de l'analyse des vins 1889), Ch. Steiner (Traité des eaux de vie 1890), Magnier de la Source (Analyse des vins 1893), Hépert (Examen des boissons falsifiées Juin 1893), Van Hamel Roos (Revue internationale des falsifications 1889-1893).

Մինչ ի կիր առեալ ամեն փորձերէն և հանրածանօթ ու ճշգրիտ քննութիւններէ կը հետեւի որ մեր մայրաքաղաքին մէջ վաճառեալ ՄԷԹԱՔՍԱՅ ԵՂԲԱՐՑ գոնեաքը զուտ և անաղարտ գինիէն պատրաստեալ լինելով՝ ամենայն օտար և արհեստական նիւթերէ ազատ ու զերծ է (այսինքն եգիպտացորենէ, գետնախնձորներէ, բանջարներէ և այլոցմէ), նաև հաստատելով մեր հաւատքին թէ իւր տեսակին մէջ գերազանց յատկութիւն ունենալով կարող է բաղդատուիլ գաղղիական գոնեաքներուն ամենէն երեւելիներուն հետ, հետեւաբար պարտ անձին կը համարինք մասնաւոր եղանակաւ յանձնարարել յիշեալ գոնեաքը մեր հասարակութեան երբ ուզէ գործածել այսօրինակ ըմպելի մը։

Ն. ՍԻՆԿՐՈՍ.
Վարդապետ բնական գիտութեանց եւ արհեստական քիմիագէտ՝ վկայեալ Ցուրիխի համալսարանէն։

ՓԷԹՐՈՍ ԱՓԻԼԻՍ
Քաղաքապետական քիմիագէտ, գերմանական, Աւստրիական, Հելլենական եւ այլ հիւպատոսարաններու։

760

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գլխաւոր երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև քեր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վճասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ [illegible] ապրանքներն և դրամ ծրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ ԺԱՔԵՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութ։

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. Հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55,000,000 Ֆրք.
1893 ի հասոյթք 20,500,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 70,000,000 »

Քննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԷԲԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՄԲԵՐԻ

Նիզամիէ սարրաֆխանէ անպարը իչուն 2000 ա... էտտէն 3000 ատէտէ գատար 4 ճամը փէնէր մուսլեա օլունաճաղընտան խիմայէ թալիպ օլանլարըն թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 3 կիւնէ գատար մազամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։ 2—3

PHOSPHATINE FALIÈRES
L. TANNEUR

«ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ»ը՝ ամենէն ախորժելի և ամենէն յանձնարարելի դեղն է տղայոց համար 6-7 ամսեայ տարիքէն սկսեալ, մանաւանդ կաթնէ տալու ատեն և ատամ հանելու ատեն, որ կը դիւրացունէ ատամներու բուսնիլը, կ'ապահովէ ոսկրներու բարեկազմութիւնը։

Փարիզ, Վիվիէն փողոցն և դեղագործներէն

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիոյ և Պոլսոյ միջեւ հանդիպական բանուք

Անուբիլ շոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն օգոստ. 28ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Մէնզէլէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի օգոստ. 28ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ռօզլօնի և տրանս ուղեւորութեան

Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐԳՈՒԼ
1054 Մումհանէ փողոց Թ. 108

ՔԻՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որոց անուանք երկու անգամ կը թողուն Լիվըրփուլէ և Աքսանտէ միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գազգոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ադլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալկէրս	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորոգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Շէրպուրկ շոգենաւը, նաւապետ Պաքոն, Լիվըրփուլէն հոս պիտի հասնի դէպ ի սեպտեմբեր 2։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas J. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

- Բշ. 8/20 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 4ին յետ միջօրէի։
- Գշ. 9/21 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
- Դշ. 10/22 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
- Դշ. 10/2 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
- Եշ. 11/23 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
- Ուր 1-24/ Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Օգոստ. 9,21, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսոյ գծի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ զացող շոգենաւուն։ 605

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Նիւ-Եորքէն Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալլէօ	5500	Բաէտօր	1700
Արօլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արիօ	2300	Գօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրօտօնօ	2200	Քուինօ	2800
Պասանօ	3000	Հիլօ	2000	Ռիալդօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հօրադիօ	3000	Ռինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Ռօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համլէթ	1200	Ռօմէօ	3500
Դէլրօ	2600	Ույսկօ	5000	Ռօզարիօ	3500
Դալիբսօ	1500	Ճինօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Ճէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Դագօ	1000	Ճօլինօ	4000	Սարֆօ	2000
Դօմօ	1700	Քօմօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զինգօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գիլօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլօրատօ	3400	Լիվօռնօ	3000	Թասօ	1200
Տիգօ	1500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	5500	Ուրպինօ	5000
Տրաւօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էսյնամօ	1600	Մուրինօ	3100	Եէթօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէնօ	1000
Էլէքթրօ	3200	Օթրանթօ	3000	Տիֆայնրնա	100
Տ. ամթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճրմրօ	200
Ֆալքօն	800	Օզբանօ	4500	Զէնօ	100
Ֆիտօ	700	Օզգօ	2000	Մօսբիթօ	100

Էճիպշըն Մօնարք 8000
Բիրմըըն Մօնարք 8000
Լըդիըն Մօնարք 8100

Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ռայս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 11ին և 25ին հոս կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
39

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԽՍԱՓՈՒԼԵԱՆ

THE ECONOMICON — ԹԷՅ ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ — ΤΕΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ
MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն քաղաքաց տեղւոյն մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն ալ նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի ալ իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հատուէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարգել մեր սկզբունքին, որ է ուղղամտութեամբ ընտիր թէյեր տալ, չափ և գնոյ մասին։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ալ, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽՍԱՓՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

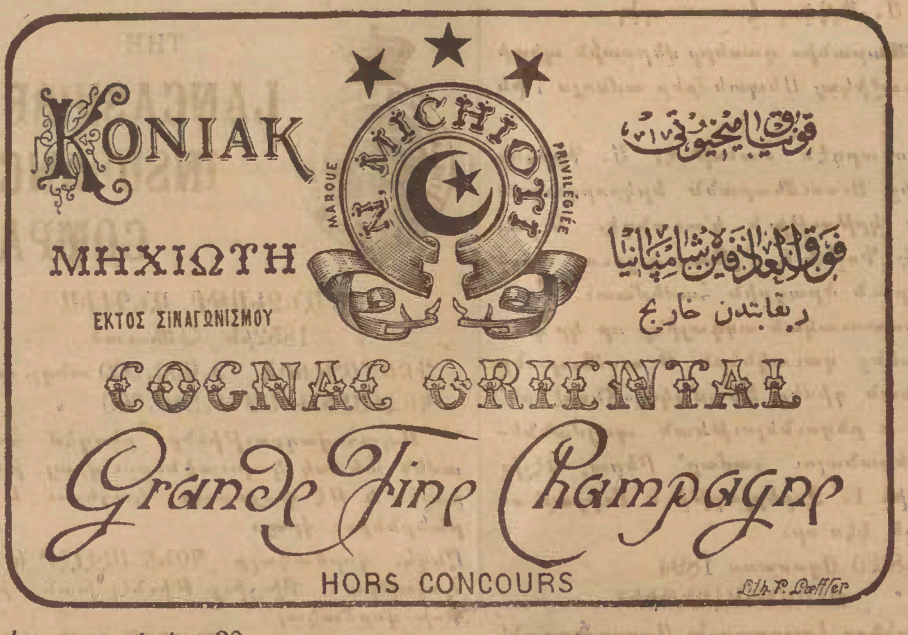
KONIAK
MICHIOTI
MARQUE
PRIVILÉGIÉE
ΜΗΧΙΩΤΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS
Lith. P. Deffer

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով շիշը 18 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մուսքէտ և տեղական օղի շիշը 12 ղրուշ։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
11 —		11 30	
11 30		11 50	6 25
12 —		12 20	7 —
12 30	6 15	12 45	7 30
1 —	7 Վոսփ.	1 20	8 20
1 30	7 45	1 50	9 5
2 —	8 10	2 15	9 50
2 30	8 50	2 50	10 15 Գզկ.
3 —	9 30	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ
3 15 Ֆէրպ.	9 45 Ֆէրպ.	3 25	10 40 Գզկ.
3 30	10 20	4 — Ֆէրպօթ	11 —
4 15	10 35 Գզկ.	4 35	11 30 Ֆէրպ
4 35 Վոսփ.	11 5 Գուզկ.	5 — Վոսփ.	11 30 Գզկ.*
4 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	5 10	11 50
5 —	11 20	5 35 Ֆէրպօթ	— —
5 35	12 5	5 40	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
11 —	—	11 20	— —
11 45	7 —	11 50	6 25
12 30	8 10	12 15	7 30
1 15	7 45 Վոսփ.	1 —	8 20
2 —	9 —	1 45	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 — Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30	11 30 Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 — Վոսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 35 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

- 1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի Ուր. է)
- 4 — » » բացի ուր. է
- 10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
- 11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
- 1 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր. է
- 3 30 » » » բացի Ուր. է
- 10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
- 11 10 » » » Սալաճագ կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԴԱՂԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

- 3 15 Իսկիւտարէն Դաղաթաշ Սիրքէճի
- 4 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
- 9 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
- 11 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
- 4 — Սիրքէճիէն Իսկիւտար
- 5 35 Սիրքէճիէն Դաղաթաշ Իսկիւտար
- 10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
- 11 30 Սիրքէճիէն Դղթ. Իսկիւտար

Ծան.—Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

ՏԷՐ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ Հաստատեալ 1852
Ի ՊԱՀՃԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք սատոնց քաշելու ցաւէ ազատ արհեստական ատամներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենատաստիկ ցաւած ատամները, ոսկի, ամալկամ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ատամի ամէն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ալ ցաւցնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1894 Մայիս 17էն սկսեալ մինչեւ 1894 Օգոստ. 31

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւոց երթեւեկութիւն

ժ. վ. Թ.

- 11 15 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ռ. Հս. [Ռ. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի ճղրդ.] 39
- 12 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. (Եէնիք.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի։ 38
- 12 30 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հիս. Պէպ. Արն. Գուրչ. Օրթ. Պէշկ. 28
- 12 40 Ռ. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպ. Զպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Պշր. Գնտ.ի շոգենաւուն հետ կը հաղորդակցի] ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշր. 18
- 12 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Պշր. (Ենք.ի շոգենաւուն կը հաղորդակցի] Ուրբ. ները բացի Պշր.է ՍԹԼՆ. Միրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պպք. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 40
- 1 15 Ենք. ՍԹՆ. Միրկ. Պօյ. Ռ. Հս Պպք. Պպք.ի շոգ.ին հետ պիտի ճղրդկցի. բացի ուր.է 42
- 1 45 Ենմ. Մզք. Պէօյք. Թր. Ենք Ենք.ի շոգ.ին հետ պիտի ճղրդկցի. ուր. օրերը Պշր. 43
- 2 15 Ենք. ՍԹԷՆ. Միրկ. Պօյ. Ռ. Հիս. Պպք, Արն, Գուրչ. Օրթ. Պէշր։ 20
- 2 35 Ռ. Ա. Գվ. Ենմ, Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղածնեմտոյ. Ներն եւ Պշր. պիտի հանդիպի։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի 🐘 ուր. օրերը Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկն. Պէշիք։ 34
- 3 — Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. (Ռ. Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ. Ները Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 38
- 4 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հ. Պէպ. Պէշր. Պպք.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն. Գրչ. Օրթ. 40
- 5 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէզ. Ենք. ՍԹէՆ. Միր. Պօյ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշ. [ուր. օրերը քառորդ մը ետք ելլելով Պէյգք. չպիտի հանդիպի։ 22
- 6 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թպ. Պէզ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ռ. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Զնկ. Պէյլ. Օր. Գզ. Պշ. Իս. 12
- 8 — Ա. Ռ. Գվ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշր. [ուր. օրերը ՍԹՆ. 18
- 9 40 Եէնք, ՍԹԼՆ, Պօյ, Պպք, Օրթ. բացի ուր, է։ 32
- 10 10 Ռ. Հիս. Արն. 43
- 10 15 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ռ. Հս. Արն. Օրթ. Պշր. 33

Ենիգէօյէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

- 11 5 Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պօյճ. Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 42

Պէպէքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

- 11 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 22
- 11 30 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 42
- 12 — Օրթ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուր.է 34
- 12 — Ռ. Հս. Պէպ. Արն. Գր. Օրթ. Պշր. 32
- 12 30 Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշր. 22
- 1 — Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր. 28
- 1 45 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 33
- 2 35 Պէպք. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 20
- 3 15 Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր. 25
- 4 — Ռ. Հս. Պպ. Արն. Գչ. Օթ. Պշր. Գպ. բացի Ուրբ. է 33
- 5 15 Պէպ-Արն-Գրչ-Օրթ- Պշր- բացի Ուր-է 32

Անատոլու եզերքէն Կամուրջ եկող շոգենաւ

- 11 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ- 20
- 11 15 Պէյգ-Բշպ. Զպք-Գանլ-Ա-Հիս- Գանտ-Օրթ- (Գնտ- կը հաղրդկ-) Ուրբաթները բացի Օրթ-էն Վան-Զնկ-Պէյլ-Գզկ. 34
- 11 45 Պէպ-Գն Վնք-Զնկ-Պէյլ- Գզ-Պշր-բցի-Ուր-է 33
- 1 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշր- 39
- 12 05 Պէյգ-Բշպ-Ենք. Գնլ-Պօյճ- Ռ- Ա-Հ-Գտ-Պէպ. Արն- Զնկլ. Պէյլ. Օր-Գզկ, Իսկ- Պշ. Գանլ- 25
- 1 15 Պէյգ- Բշպ- Զպքլ- Գնլճ- Ա-Հիս- Գնտ- Օրթ. Գնտ. կը հաղորդակցի ուր. ները Վնք. Զնկ- Պէյլ- Գզ- Պշր- 18
- 1 50 Պէյք, Ենք, ՍԹէՆ. Միրկ, Պօյ, Ռ. Հս. Պէպ. Արն- Գրչ- Օրթ- Պշ. 20
- 2 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյ-Գզ-Պշր. բացի Ուր- 32
- 3 — Գնտ, Վան, Զնկ. Պէյլ, Գուզ, Պշր. 28
- 3 15 Պէյգ- Բշպ- Զպք- Գնլ- Ա- Հս- Գնտ- Պշր. Գնտ-շոգ-ին հետ կը հաղրդ-) Ուրբ-ները Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշր- 34
- 4 — Քանտ. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր. է 43
- 4 20 Պէյգ. Բշպ. Զպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. (Գնտլ.ի շոգ-ին կը հղրդկ-) Ուր. ները 4 45ին Մէզըպը. Պէօյք, Թր, Վնք. Զնկ, Պէյլ- Գզկ-Պշր- պիտի հանդիպի 39
- 5 — Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պշր. Ուր. օրերը 5 15ին պիտի մեկնի։ 25
- 6 45 Մրկ-Ռ-Ա-Հս-Գնտլ-Արնվ-Զէնկ-Պէյլ-Օրթ-Գզկ-Իսկ-Պշր։ Հնգշ- օրերը Օր-Պշ- չկայ 20
- 9 — Պէօյ-Թրպ-Պէյգ-Բշպ-Զպ-Գնլ- Ա-Հս-Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Իսկ- 28
- 9 25 Գնտ, Զէնկ, Իսկ. [բացի Ուր. է 25
- 10 10 Ենք, Պէյգ-Գնլ-Ա-Հս-Զնկ-Պյլ. Պշ. բցի Ուր. է 22
- 10 20 Ա. Հս. էն ուղղակի կամուրջ 34
- 10 45 Գուզկ, Գպ. բացի Ուր. է 11
- 11 5 Գզկ. էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր. է 42
- 11 15 Վնք. էն » » » 20
- 11 55 Գզկ. Իսկ. » » 11

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

- 12 25 Կամուրջէն ուղղակի Ենիք. բացի ուր. է 42
- 12 30 Պշր. Օրթ, Գրչ. Արն-Պէպ, Ռ-Հիսար, Միրկ-ՍԹէՆ. Ենք, Թրպ, Պէօյք, Մէզ, Ենմ. Ռ Ա. Գվ. 34
- 1 15 Պշր-Օրթ-Գրչ. Արն-Պէպ-Ռ-Հս- Պօյճ. Ենիք-Թրպ-Պէօյ-Մէզք-Ենմ- ուր-ները Պէյգ. պիտի հանդիպի 38
- 2 30 Պշր. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ռ. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 40
- 2 — Գապ-Պշր-Իսկ-Գզկ-Օրթ-Պէյլ- Զնկ-Արնվ-Գնտ-Ա-Ռ-Հս-Գնլ-Միրկ-Ենք- Բշպ- Պէյգօզ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 22
- 3 15 Պշկ. Օրթ. Արնվ- Գնտլ- բացի ուր-է 43
- 4 — Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Պօյճ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ Պէօյ. Մէզ. Ենիմ. 42
- 4 15 Պէշ. Օրթ. Արնվ. Գնտ. բացի Ուրբ. է 25
- 5 — Իսկ. Պշր. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Զնկ. Արնվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ. Զպզ. Միրկ. 20
- 6 — Գապ. Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Գվզ. Նեք 18
- 7 — Պշր. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Արն. Գնտ. Ռ. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօյ։ 28
- 8 30 Պշր. Օրթք. Արնվ. Պէպ. Ռ. Հիս. Միրկ. Ենք. Ենիք.էն Ենիմ. զացող շոգ.ին հետ հղրդկ։ ուր-ները Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 32
- 9 — Միր, ԵէՆ, Թր, Պէօյ, Մէզ, Ենմ, (բցի. ուր. է 33
- 9 25 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հիս. 43
- 10 — Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզք. Ենմ. ուր, ները 9 40ին պիտի մեկնի։ 40
- 10 5 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Պէպ. Ռ. Հս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ. ները 10 վայրկեան ետքը։ 38
- 10 45 Ռ. Հս. Պօյճ. Միրկ. ՍԹէՆ. Ենիք. Թրպ. Պէօյք. Մէզ. Ենիմ. Ուրբաթները չկայ 18
- 11 20 Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Ենմ. 43
- 11 40 Պէպ. Ռ. Հիս. Պօյճ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. (*) 42
  (* Օդը գէշ եղած ատեն ՍԹէՆ. չկայ։

Կամուրջէն Պէպէք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

- 11 50 Կամրջ. էն ուղղ. Պէպէք 22
- 2 35 Ուղղ. Պէպէք 25
- 10 35 Պշր. Օր. Գրչ. Արն. Պէպ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուրբաթէ 25
- 11 15 Գապ. Պշր. ՕԹ. Գչ. Արն. Պպ. Ռ. Հ. Պօյճ. Ենք. 28
- 11 45 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արն. Գնտ- 22
- 12 15 Պշր. Օրթ. Գրչ. Արնվ. Պէպէք 33

Կամուրջէն Անատոլու եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

- 12 15 Իս, Գուզ. Պէյ. Զնկլ. Ա. Հիս. Գանլ, Զպք, Բշպ, Պէյք, Ենիք։ 20
- 12 30 Ուղղակի Գանտիլլի 39
- 1 — Պշր, Զէնկ, Պպք։ 33
- 1 20 Ուղղ. Գնտլ։ [Բացի ուրբաթէ 32
- 2 10 Պէյլ, Զէնկ, Գանտլ։ 28
- 2 45 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյք. Ուր. ները Թր, Պէօյ, Մէզ։ 39
- 3 — Իսկ Պէյլ. Զէնկ. Ռ. Հիսար բացի ուր. է։ 33
- 4 10 Իսկ. Պէյլ. Զնկ. Պպք ուր. ները Պշր, Գ տլ։ 32
- 8 40 Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Գնտ. Պէյգզ.ի շոգ.ին հետ պիտի ճղրդկց։ Ուր. ները Ահս Գնլ. Զպք. Բշպ. Պէյգ. Պէօյք Մէզ։ 25
- 9 5 Գնտ. Ա. Հս. Գանլ, Զպք, Բշպ, Պէյ բցի ուր. 22
- 9 30 Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիս 34
- 10 15 Իս, Գուզ., բացի ուր. է 11
- 10 20 Պշր. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյգ. Թր. Մէզ, Ռ. Ա. Գավազներ 39
- 10 30 Պէշր. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Ուրբ. ները Իսկ. Գզկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ռ. Հս. Մրկ. Ենք. Պէօյք. 20
- 10 40 Իսկտ. Գզկ. բացի ուրբաթէ) 42
- 11 — Գապ. Պշր. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէպ. 32
- 11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյ. Ուրբ. Գզկ. 34
- 11 30 Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ 11
- 12 — Պէշր. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանք. 20

Ամէն ուրբաթ ժամ 3 45ին Կամուրջէն շոգենաւ մը մեկնելով Իս, Գուզզ, Պէյլ. Զէնկ. Վան, Գանտ. Ա. Հս, Գանլճ, Զպք, Բշպ, Պէյք, Թր, Պէօյ, Մէզ, պիտի հանդիպի։

Ամէն ուրբաթ ժամ 5 45ին Մէզ. էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ. Թր, Պէյգ, Բշպ, Զպզ, Գանլ, ԱՀս, Գնտլ, Վան, Զէնկ, Պէյլ, Գուզ, Իսկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 10 40ին Մէզ. էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյք, Թր, Պէյք, Ենիք, Զպք, Գանլ, ԱՀս, Գանտ, Զէն, Պէյլ, Գզկ, Իսկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամէն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11ին Մէզ. էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, Ենիք, Մրկ, Ռ. Հիսար Պպք, Արն, Օրթ. Պէշկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

ԿԱՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

ՍԻՆԿԸՐ

Լաւագոյններն աշխարհի մէջ։ Ամէն ցուցահանդէսներու մէջ ամէնէն բարձր վարձքերն ստացած է։ Սինկըր գործարանը միայնակ աւելի մեքենայ կը ծախէ քան բոլոր միւս գործարանները միահամուռ։ Սինկըրի ճշմարիտ մեքենաները կը կատարեն ասեղի ամէն տեսակ գործեր։ Իր մեծ համբաւին պատճառաւ, բազմաթիւ կեղծեր շինուած են։ Ուրեմն միակ չի բաւեր Սինկըր անունը մեքենային վրայ. ճշմարիտ Սինկըր եղը մի միայն կը ծախուին Գ. Կ. Նայդին- կէրի մթերանոցներուն մէջ, Պոլիս, Սուլթան Համամ Թիւ 2. Տիրէկլէր Արասը Շէհզատէ Պաշի, Թիւ 72. Ղալաթիա, Թիւնէլին բովը, դատարանին դիմացը. Քարաքէօյ, Շիշլիի Թրամուէյին կայարանը. Բերա, Կալաթա-Սերայի վարժարանին դէմը։ Սինկըր ընկերութիւնը մասնաճիւղեր ունի Թուրքիոյ ամէն գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ Սինկըրի ճշմարիտ մեքենան կը կրէ գործարանի աս մարքան. Թիւ 1058 38—78

THE SINGER MANFG. CO. TRADE MARK